Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

...гэтэмнай 1921 оной ...ябрийн 21-нэ гарана | № 274 (14385) | 1976 оной ноябриин 23, вторник | Сэн 2 мүнгэн.

Ашаг үрэ болон шанарай түлөө тэмсэл юун бэ гэхэдэ, хүтэлбэрилэгшэ болон мэргэжэлтэ бүхэн ленинскэ ёhоор ажаллаха, хүтэлбэриин ленинскэ эрдэмые шудалха, үйлэдбэри түсэблэхэ болон эмхидхэлгын мүнөө үеын арга методуудые хэрэглэхэ, научно-техническэ дэбжэлтые эдэбхитэйгээр нэбтэрүүлхэ ёhотой.

(КПСС-эй ЦК-гай Октябрьска Пленум дээрэ нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэhөө).

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

„Ороohото, тohото ургамалнуудай ба үбhэ ногооной селекци болон үрэhэнэй хэрэг ...шадань hайжаруулха хэмжээнүүд ту...“ тогтоол КПСС-эй Центральна ...митет болон СССР-эй Министрнүүдэй Со...т баталан абаба.

...ohото, тohото урга...удай ба үбhэ ногооной ...и болон үрэhэнэй хэ... hүүлэй жэлнүүдтэ за...ады үрэ дүн туйлагдаа ...тогтоол соо тэмдэглэг... Эрхим шанартай, урга...тэй намарай шэнисын ...уд байгуулагдажа, үр... дэлгэрээ. Энэ ушар ...амалай ургасые дээ...хэ, орон дотор ороо... бүхы дээрэнь улам ...баха хэрэгтэ туhа бо... байна. Үрэhэ... ажал хүдэлмэриин ...н дээшэлээ, эгээл ... ургасын гарадаг ... ороohо таряа, ... ургамал болон үбhэ ... колхоз, совхозуудта ...эхэ талмай дээрэ та...аг болоо, мүн ур...адаг үрэhэнэй ша...араа.

...шье хүдөө ажахын ур...уудай селекцидэ, ...а үрэhэнэй хэрэгтэ ...эхэ дутагдалнууд бии .... Хабарай шэнисын ...ешмээнэй ехээр тариг... болоhон сортнууд хүй...тондо хэбтэхээ hана...буритажа гутадаг, мүн ... үбшэнүүдтэ дайраг... байха юм. Үhалагдадаг ...удта тарихаар хүдөө ... ургамалнуудай сорт... бии болгохо хүдэл... ааляар ябуулагдана. ...а, обёос, сорго, ...-бобово, мүн хүрпээ ...дохо ургамалнууд бо...э ногооной селек... талаар хэгдэдэг хүдэл...нилэд hайжаруул...лоо.

...ажахынууд ороohото, ... ургамалнуудай эрхим ...ай сортовой болон ...э үрэhэ ургуулжа, ... худалдаха түсэбөө ...эгүй, сортовой үрэ... страховой болон дам...дадаг фондые хэрэг...жээн соонь бии бол... ашаг үрэ ехэтэй ... сортнуудые ааляар ...лнэ, сорт шэнэлхэ ...эбдэнэ. Олон жэлэй ... түбхын түрүүндэ ...ын үрэhэ ургуулха ...лангаяа хангалтагүй...мхидхэгдэнхэй.

...нэй хэрэгые тусхай ...тэй болгохо, томод... ажахын хоорондохи ... бэелүүлхэ хэмжээ...ууд ааляар бэелүү... Үрэhэнэй ажахыда ...гаа материально-тех... баазань үрэhэ саг ... шанаржуулха, тэрэ...үүр хадагалха арга ...й, тиин үрэhэнэй

хэрэгые промышленна үндэhэ hуурида оруулха гэхэдэ hаад тойбо татана. Эдэ бүгэдэ хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ ябадал hаатуулна.

Селенци болон үрэhэнэй хэрэг хүгжөөлгэдэ бии байгаа дутагдалнууд юун дээрэhээ болоноб гэхэдэ, СССР-эй Хүдөө ажахын министерство, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын наукануудай бүхэсоюзна академи, хэдэн республика, хизаар болон областьнуудай советскэ ба хүдөө ажахын органууд энэ шухала hалбариие hулаар хүтэлбэрилдэг байна. СССР-эй Бэлэдхэлэй министерство сортовой үрэhэ тушаан абадаг, шанаржуулдаг, хадагалдаг, худалдадаг ажалтай предприятинуудай материально-техническэ баазые хүгжөөлгэдэ ёhотой анхарал хандуулнагүй.

Ороohото, тohото ургамалнууд ба үбhэ ногооной селекци болон үрэhэнэй хэрэг эмхидхэлгые эрид hайжаруулха, ашаг үрэ ехэтэ газар тарялангай эрилтэнүүдтэ таарамаар эдэ ургамалнуудай ургаса hайнгай шэнэ сортнуудые түргэнөөр бии болгожо, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ, тэрэшэлэн үрэhэнэй тусхай ажахынуудта болон ажахынууд хоорондын нэгэдэлнүүдтэ эрхим шанартай сортовой үрэhэ промышленна аргаар үйлэдбэрилхэ хэрэг эмхидхэхэ, мүн селекци болон үрэhэнэй хэрэгэй материально-техническэ баазые бэхижүүлхэ хэмжээнүүдые зохёон хараалжа бэелүүлхыень КПСС-эй Центральна Комитет болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет союзна республикануудай компартинуудай ЦК болон Министрнүүдэй Соведүүдые, СССР-эй Хүдөө ажахын министерствые, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын наукануудай бүхэсоюзна академиие, крайкомуудые, партиин обкомууд болон райкомуудые, автономито республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдые, крайисполкомуудые, облисполком болон райисполкомуудые уялгалба.

Сортовой үрэhэ ургуулха, тэрээгээр колхоз, совхозуудые хангаха талаар нимэ гуримда орохо гэбэл:

Ороohото (кукуруза болон соргоhоо бэшэ), тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной талаар

шэнэ сортнуудые бии болгогшо эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд нютаг нютагуудта таарулагдаhан, хожомоо ехээр хэрэглэгдэмээр сортнуудай үрэhэнэй эхин материалаар эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай туршалга-үйлэдбэриин ажахынуудые, хүдөө ажахын дээдэ hургуули болон техникумүүдые hуралсал-туршалгын ажахынуудые хангана;

эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай туршалга-үйлэдбэриин ажахынууд болон хүдөө ажахын дээдэ hургуулинуудай, техникумүүдэй hуралсал - туршалгын ажахынууд, нютаг нютагуудта таарулагдаhан, хожом саашадаа хэрэглэгдэмээр сортнуудай шэлэгдэмэл болон эхин түрүүн таригдаhан сортнуудай үрэhые ургуулжа, сортнуудаа шэнэлхэ, hэлгүүлхын тулада тэрэнээ хэрэгтэй соонь үрэhэнэй тусхай ажахынуудта, томо колхоз, совхозуудай үрэhэнэй бригада болон отделенинүүдтэ үгэнэ;

үрэhэнэй тусхай ажахынууд абаhан үрэhээ ехэ хэмжээгээр тарижа арьбадхаад, өөрынгөө хангадаг зоныи колхоз, совхозуудай тарихын тулада, мүн гүрэнэй нөөсэдэ бэлэдхэхын тулада сортовой үрэhөөр тэдэниие хангаха зэргэтэй;

томо колхоз, совхозууд абаhан үрэhээ үрэhэнэй бригада болон отделенинүүдтэ ехээр тарижа, ажахыгаа хэрэгтэй соонь сортовой үрэhөөр хангажа, гүрэнэй нөөсэдэ тэрэниие бэлэдхэхэ түсэб дүүргэхэ хэрэг хангана;

колхоз, совхозуудта болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудта үрэhэнэй тусхай ажахынуудhаа ороohото, тohото ургамалнуудай үрэhэ үгэхэдөө, колхозуудта тогтоогдоhон бэлэдхэлэй сэнгээр тэрэниие худалдаха, харин үбhэ ногооной болон тэжээлэй ороohото бобово ургамалнуудай үрэhые союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведэй тогтооhон сэнгээр худалдаха. Үрэhэнэй тусхай ажахынуудhаа ороohото, тohото ургамалнуудай үрэhэ худалдахадаа, сортын талаар тогтоогдодог нэмэлтэ мүнгэн түлбэриин хэмжээе союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүд тогтоодог байха.

Кукуруза болон соргын талаар

Эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай туршалга-үйлэдбэриин ажахынууд, хүдөө ажахын дээдэ hургуули болон техникумүүдэй hуралсал-туршалгын ажахынууд өөрөө үрэжэдэг бүхы сортнуудай үлэмжэ hайн, мүн эрхим шанартай үрэhэ анха түрүүлэн ургуулна, тэрэшэлэн кукуруза болон соргын нютаг нютагуудта таарулагдаhан эрхим шанартай сортнуудай үрэhые үрэhэнэй тусхай ажахынуудта худалдахаар ургуулна;

үрэhэнэй тусхай ажахынууд гүрэнэй нөөсэдэ бэлэдхэхэ түсэб дүүргэхын тулада кукурузын нютаг нютагуудта таарулагдаhан юрын, хоёролжоhон болон бусад гибрид болон сортнуудай үрэhэ, тэрэшэлэн соргын гибрид болон сортнуудай үрэhэ ургуулна.

Колхоз, совхозуудта болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудта ороohото болон ороohото-бобово ургамалнуудые тарихадаа, табадахяа ургуулагдаhанhaa доошо бэшэ шанартай үрэhэ хэрэглэхэ, наран сэсэг тарихадаа, нэгэдэхеэ ургуулагдаhан үрэhэ, харин кукуруза болон соргодо нэгэдэхи үеын гибридэй үрэhэ, мүн гурбадахяа ургуулагдаhанhaa доошо бэшэ шанартай сортнуудые хэрэглэхэ ёhотой.

СССР-эй ЦСУ болон СССР-эй Хүдөө ажахын министерство өөрөө үрэжэдэг участогуудта болон гибридүүдэй участогуудта ургуулагдадаг кукуруза ба соргын тарилгын талмай, ургаса болон хуряагдаhан бүхы хэмжээе аминдань харадаа абажа, эдээн тушаа тоо мэдээнүүдые ажахынууд болон районуудай тоо бүридхэлэй дундуур мэдээнүүдтэ оруулха ёhогүй.

КПСС-эй ЦК болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет нимэ хэмжээнүүдые бэелүүлхыень СССР-эй Хүдөө ажахын министерствые, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын наукануудай бүхэсоюзна академи болон союзна республиканудай Министрнүүдэй Соведүүдые уялгалаа гэбэл:

ороohото, тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной эрхим шанартай сортовой үрэhэ хүрэнгын хэрэглэмжые гүйсэд хангахын тулада эдэ үрэhэнүүдые үрэhэнэй тусхай ажахынуудта, колхоз болон совхозуудай үрэhэнэй бригада болон отделенинүүдтэ имагтал ургуулдаг болохо талаар, тэрэшэлэн ажахынууд хоорондын хамжаае болон агропромышленна нэгэдэлгые үргэнөөр хэрэглэн, үрэhэ харууhалха, хуряапанай hүүлээр шанаржуулха, хадагалха ажалай материально-техническэ шухала хэрэгтэй бааза байгуулха талаар хэмжээ ябуулганууды бэелүүлхэ;

ороohото, тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной шэнэ сортнууд болон гибридүүдые бии болгодог селекционно түбүүд ба селекционно-туршалгын бусад эмхи зургаануудые улам тусхай мэргэжэлтэй болгон саашадань хүгжөөхэ, тиихэдээ селекционно хүдэлмэриин хэмжээ болон ашаг үрые дээшэлүүлхэ;

ороohото, тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной шэнэ сортнуудые бии болгохо, мүн сортнуудые hэлгүүлхэ болзор хороохо;

ороohото, тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной сортнуудые гүрэнэй зүгhөө шалган туршаха хэрэг саашадань hайжаруулха хэмжээ ябуулгануудые ойрын хоёр-гурбан жэлэй туршада хараалан зохёожо бэелүүлхэ. Тиихэдээ шэнэ сортнууд болон гибридүүдтэ урда найхида орходоо нилээд дээгүүр эрилтэ табигдана, тэдэниие сэгнэлгые түргэдхэхэ, тэрэшэлэн ороohото, тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной сортнуудые нютаг нютагуудта улам hайнаар таарулха хүдэлмэриие нарижуулха шухала гэжэ хараадаа абаха хэрэгтэй.

үрэhэнэй ажахы болон үрэhэнэй хэрэгэй талаар ябуулагдадаг эрдэм-шэнжэлэлгын хүдэлмэриие үргэдхэжэ, ороohото, тohото ургамалнууд болон үбhэ ногооной үрэhэнүүдые тусхай промышленна аргаар үйлэдбэрилхэ научна үндэhые 1977—1978 онуудай туршада зохёон хараалха хэрэгтэй.

Ороohото-бобово, хүрпээ болгогдодог ургамалнууд болон соеын үрэhэнэй хэрэг hайжаруулха, тиин тариан болгохоор ба тэжээл болгохоор эдэ ургамалнуудые хэрэгтэй соонь таридаг болохын, мүн гүрэнэй нөөсэдэ тэрэниие бэлэдхэхын тулада тиимэ үрэhэнүүдые ехээр ургуулха талаар шухала хэмжээнүүдые абахыень СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэдэ, партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органуудта, колхоз, совхозуудта дурадхагдаба

(Түгэсхэлынь 2 дохи нюурта).

Республикымнай ажалай үдэр

ОЛОНОЙ ХҮСЭН ЕХЭ

«Забайкаллес» нэгэдэлэй коллектив байгша оной арбан hара соо продукци худалдаха даабаряа болзорhоонь урид дүүргэбэ. Үнгэрhэн жэлэй энэ үеынхитэй сасуулаад үзэхэдэ, 1.552 мянган түхэриготэр ехэ продукци худалдагдаа, ажалай бүтээсэ 3,5 процентээр дээшэлүүлэгдээ. Нэгэдэлэймнай олохон предприятинууд эдэбхитэйгээр хүдэлжэ, даабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Байгалай, Баргажанай, Итанцын леспромхозуудай, Буряадай мебелиин ба модо болбосоруулдаг комбинадай, Сэлэнгын модоной баазын коллективүүд түрүү ажалаараа шалгарна.

Нэгэдэлэймнай хүдэлмэришэд 1976 ондо дэлгэрhэн мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, үндэр бүтээсэ туйлана. Ойдо модо бэлэдхэдэг 152 бригаднуудай 129-нинь мүнөө — декабриин, 1977 оной январиин түсэбөөр хүдэлжэ байна. Байгалай леспромхозой Ф. П. Тормозовой, Итанцын леспромхозой Л. С. Мельниковэй хүтэлбэрилдэг бригаднуудай коллективүүд түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна.

Социалис Ажалай Герой А. П. Кудряшов, Хоринн леспромхозой В. А. Квашнинай болон бусад бригаднуудай коллективүүд мүнөө 1977 оной түсэбөөр модо бэлэдхэжэ байна. Манай «Забайкаллес» нэгэдэлэй хүдэлмэришэд арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари болзорhоонь урид дүүргэхын тула иигэжэ хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр хүдэлнэ.

М. КАЛЕКИН.

ХЭЛЭҺЭН ҮГЭДӨӨ ХҮРЭХЭ

Улаан-Үдын авиационно заводой фрезеровщик Тимофей Изотович Фёдоров арбадахи табан жэлэйнгээ даабариие 3.5 жэл соо дүүргэхэ дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялга абаhан юм. Тиимэhээ жэлэй эхинhээ хойшо халаанайнгаа. hарынгаа даабари болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө эдэбхитэйгээр тэмсэжэ эхилhэн байха юм. Онсолходоо, тэрэнэй гаргаhан продукцинь гансал эрхим шанартай байдаг.

Бүтээсэ ехэтэйгээр ажаллаhанайнгаа ашаар түрүү фрезеровщик байгша оной октябриин нэгэнээ арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй даабари сүм дүүргэhэн тухайгаа элидхээ hэн. Гадна нүхэр Фёдоровой үүсхэл дэмжэhэн табин хүдэлмэришэд жэлэйнгээ түсэбүүдые болзорhоонь холо урид түгэсхөө. Тиимэhээ бүхыдөө заводнайшье түсэб, уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжотой.

Е. ТЕТЕРИН,
заводой парткомой секретарь.

Ажалай, дайнай ветеран, коммунис ажалай ударник, электро гагнууршан Александр Алексеевич Перевалов «Востоксибсантехмонтаж» управленидэ хүдэлнэ. Тэрэ гушан зургаан жэлдэ электро гагнууршаар хүдэлхэ зуураа ажалай үндэр бүтээсэ туйладагаараа бусадай дундаhаа шалгарна. Мүнөө Александр Алексеевич халаанайнгаа нормо холо үлүүлэн дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Александр Алексеевич Перевалов.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

ЛГАЛТА ЮУ ХАРУУЛААБ?

УСАДХАХААР ААД, УДААРШОО

...бадахи табан жэлэй тү...ын жэлэй эсэс болотор ...ол дүшөөд хоног үлэ... Тиин мүнөө ажахынуу... малшад мэргэжэлтэд, ...бэрилэгшэд жэлэй эхин... хойшо хэhэн ажалайн... зарим дүнгүүдые согсол... нёдондоной үеынхитэй... зэргэсүүлжэ, ушарhан ...ндалнуудаа элирүүлээд, ...ниие усадхаха хэмжээ...дые болон саашанхи ха...зорилгонуудаа тодор... захалба. Энэшье ... Юуб гэхэдэ, энэ ... гүрэндэ hү, мяха ... тушаахаар хараалаг... түсэбөө саг болзортонь ...жэ гү, али үлүүлэн ...лжэ шадабал, сааша...бан жэлэй даабари ам...тайгаар дүүргэхэ арга ... олгогдохо байна ....

...hэн үбэлжэлгын үедэ ...ын аймагай колхоз, ...уудта ниитын адууhа ... үбhэ тэжээлээр дутал... олоороо туража ондо ... юм.

...хан энэ аймагай ажа...дай нёдондо жэлэйн... бэрхэшээлнүүдые ха... абажа, малай үбэл...дэ хэр зэргээр бэлдэ... мүн hү, мяха гүрэн...далдаха байгша онойн... түсэб ямараар дүүргэжэ ...ень hонирхон хара... Абаhаар «Родина» хүрэгдөө. Энэ ажахы дотороо эгээл томо... нэгэн мүн. Колхоз тариалан эрхилхын ...таар адууhа мал олоор үсхэбэрилдэг юм. Мүнөө тус ажахыда 3516 үхэр мал, тэрэ тоодо 1039 үнеэн, 3094 гахай, 18590 хонин, тэрэ тоодо 8240 эхэ хонин ондо оруулагдажа байна. Эды олон адууhа мал, гахай ондо оруулжа, тугал, хурьга, поршоонхо олоор абажа түлжүүлхын тула ажахы байгша ондо 58984 центнер үбhэ, 46372 центнер hолоомо бэлэдхэжэ, 107440 центнер силос дараhан ба 24653 центнер корнеплод, 41 мянган центнер таряа талханай зүйл нөөсэлhэн байна. Теэд энэмнай яhала ехэ тэжээл гээшэ ааб даа.

Мүнөө тус ажахын отарануудта ажалладаг хонишод үбэлжэлгэдөө жэгдэ hайнаар бэлдээгүй. Зарим отарануудта, жэшээлбэл, түлгэнүүдые харууhалдаг Георгий Яковлевай, Василий Семеновой болон бусад бригадануудта хонидойнь байра hайса дулаалагдаагүй байба. Тиихэдэ цистернэ соохи уhаниинь бүлеэдхэгдэнгүй хонидто уулгагдана. Мүн талха тарянайнь зүйл монсогор хэбээрээ, тээрмэдэгдэнгүй эдюулэгдэжэ, энэ шэмэтэ тэжээл аhаа үрэгүйгөөр гаргашална.

Илангаяа сентябрь, октябрь hаранудта хонидоо ехээр гарзалhан В. Семенов, Н. Климов, Н. Агафонов, Г. Яковлев, А. Степанов, А. Карташов гэгшэдэн отарануудта туранхай, үбшэн үлбэр бэетэй хонидынь hүрэгhөө амяарлагдаагүйшье hаа, тусгаар шэмэтэй хоолоор эдеэлүүлэгдэнэгүй. Угайдхадаа үлбэр муухан, арай хүл дээрээ тогтожо ябаhан түлгэнүүдтээ обеосой гурилаар кисель шанажа, загаhанай тоhо холижо үгэдэггүйнь халагламаар. Хэрбээ эзэн ёhоор харууhалбалнь, намарай энэ хоёр hарада олоороо гарзалхагүй байгаа. Энээндэ гансашье хонишод бэшэ, тэнхээгүй, үбшэн хонидоо эмшэлжэ, тордихо хүдэлмэри эмхидхээгүй мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэдынь зэмэтэй. Тобшолон хэлэбэл, августhaa ноябрь hара болотор ажахыда бүхыдөө 779 хонин, 470 хурьган гарзалаа. Ингээд ерэхэдээ, халуун намарhaa үбэлжэлгын эхин болотор мянга гаран хони, хурьган гарзалжа, мүн нөөнhөө шахардуу байдал ушаруулаад байна ха юм.

Энцэ гансашье хони, хурьган олоор гарзална бэшэ, мүн тугал, бурууннудай муу харууhан дээрэhээ үхэхэ ушар али олон даhралдана. Богонёор хэлэхэдэ, үнгэрhэн 10 hарын туршада 358 үхэр, 203 тугал үхэл гарзада орожо, малай тоо толгойе олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлжэ, гүрэндэ hү, мяха тушааха түсэбэй дүүргэлтэдэ горитой түбэг ушаруулаад байна.

Илангаяа энэ колхоздо hү haалинь нёдондонойхиhоо нилээд доошолоо. Ушарынь гэхэдэ, тус ажахын дүрбэн фермын haалишад сагаан эдеэ элбэгжүүлхын түлөө оролдодоггүй, тэжээлээр элбэгшье hаа, үнеэдэ зоотехническэ заабариин ёhоор харууhалдаггүй байшоо. Энээниие гэршэлхын тула нэгэ нимэ жэшээ дурдалтай. Колхозой үүлтэртэ малай Ивановкын фермэдэ 135 үнеэн харууhалагдана. Эндэ оройдоол 7 haалишан ажалладаг. Урда жэлнүүдтэ фермэ үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2500 килограмм hү haадаг байhан аад, байгша ондо арайхан 2000 килограммда хүргэхэ хүсэлэнтэй. Гол шалтаганиинь гэхэдэ, намарhaa хойшо тэжээлэй цех хүдэлгэдөөгүй, талха тарянай зүйл хуурайгаар эдюулэгдэнэ. Фермые даагша Михаил Курановтай хөөрэлдэхэдэмнай, үнеэн бүридэ үдэртэ 10,8 тэжээлэй единицын хүртэхөөр 5 килограмм үбhэн, эды шэнээн hолоомон, 3 килограмм талха тарянай зүйл, 15 килограмм силос, 15 килограмм корнеплод эдюулнэгбди гээ hэн. Хэрбээ эдэ бүхы тэжээлыень шанаржуулаад үгэдэг байбалнь үдэртэ үнеэн бүриhөө 10 килограммhaa бага бэшэ hү абаха байгаа. Үндэhэгүй элдэб шалтаг урдаа барижа, hолоомыень хэршээд, таряа талханайнь зүйлтэй холижо, халуун уhанда буйлуулжа бэлдэхэеэ залхуурhан дээрэhээнь мүнөө сүүдхэдэ үнеэн бүхэнhөө оройдоол 2,5—3 килограмм hүн абтана.

hү haали дээшэлүүлхэ хүдэлмэри гансашье эндэ бэшэ, мүн Тамирай, Шаазгайн, Үбэр-Хэрээтын фермэнүүдтэ ёhотоор ябуулагданагүй.

Бүхыдэнь абажа харахада, ниитын адууhа мал тэжээлээр хүсэд хангагданхайшье hаа, колхозой мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэдэй hү, мяха элбэгжүүлхэ талаар онсо анхарал хандуулаагүйнь элирнэ. Эндэ отара, гүүртэнүүдэй дунда социалис мүрысөө эмхидхэхэ, ажалай журам бэхижүүлхэ, хүн бүхэнэй харюусалга дээшэлүүлхэ талаар хүдэлмэри ябуулагданагүй. Илангаяа ажалай журам hула дээрэhээ haалишад, хонишодынь хэдэн үдэроор ажалаа орхижо архидашадаг заншалтай. Хоёрдохеор ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд харюусалгата уялгаяа дүүргэдэггүй, малай үбшэнhөө hэргылхэ хүдэлмэри хэдэггүй байшоо. Гурбадахяар, колхоздо малшадай hураха зооветеринарна hуралсал эмхидхэгдэхээ болиhоор үнинэй. Эдэ бүгэдэ дутагдалнуудhaa уламжалан үнгэрhэн 10 hарын туршада адууhа мал олоор гарзалжа, үнеэдэй hү haали доошолжо, бэрхэтэй байдал ушарба ха юм.

Эндэ гол түлэб «Родина» колхозой отара, фермэнүүдтэхи дутагдал хэлэгдэбэ бэшэ. Теэд аймагай бусад ажахынуудта, жэшээлбэл, «Дружба» колхоздо, Мөөрөөшын совхоздо малай үбэлжэлгэдэ бэлдэхэ хүдэлмэри эмхигүйгөөр ябуулагдажа, дээрэ дурсагдаhан ажахынхидал адлирхуу дутагдалнууд ушарhан хэбээрээ. Малай гарзалха, hү haалиин доошолхо ушар имагтал хонишод, haалишадайнь даалгагдаhан ажалдаа харюусалгагүйгөөр хандаhанhaa болоо гэжэ сэхэ хэлэлтэй. Тиимэhээ саашадаа дурсагдагша ажахынууд малай үбэлжэлгэ эмхитэйгээр үнгэргэхэ талаар зохихо хэмжээнүүдые абаха зэргэтэй. Тиихэдэ аймагай партийна, советскэ болон бусад органууд малай үбэлжэлгэдэ ушарhан дутагдалыень элирүүлжэ дары усадхаад, адууhа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ, мүн тэжээлээ шанаржуулжа, гамтайгаар гаргашалхаар хараалагдаhан хэмжээнүүдэйнь хэр бэелүүлэгдэжэ байhые саг соонь хинан шалгаха ёhотой гэжэ найдагдана.

Вл. ЖИГЖИТОВ
манай тусхай корреспондент

Ерэхэ жэлэй ургасын түлөө

Аймаг соомнай сабшалан тарялангай газар hайжаруулха габшагай хоёр hара сонорхогдонхон юм. Тиимэhээ манай «Победа» колхозой механизаторнууд ерэхэ жэлэйнгээ ургасада hанаагаа табижа, газараа үтэгжүүлхэ, хүрьhэнэйнь үрэжэл hайжаруулха хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа байна.

Энэ габшагай hарын сонорхогдоhор хэдэн тракторhoo бүридэhэн оньhожоруулагдаhан отряд эмхидхэгдээд, сабшалан дээрээ шэбхэ зөөжэ эхилээ юм. Энэ отрядые дүршэлтэй механизатор Е. П. Смолин хүтэлбэрилнэ. Бүхыдөө 9 хүн хүдэлнэ. Тэдэнэй дунда бэрхэ луговодуудшье бии.

Байгша ондо манай луговодууд сабшалан дээрээ 6.200 тонно hаг шэбхэ гаргаха даабаритай юм. Мүнөө үедэ 5 мянган тонно гаргагдажа, 40 тонно минеральна үтэгжүүлгэ хэгдэhэн байна. Тиихэдэ уhалууриин хэдэн системэ заhабарилагдаа, 5 километр hубаг сэбэрлэгдээ. Мүн баhа сабшалангай газарые сэбэрлэжэ, олон жэлэй ногоо тарихаар бэлдэхэhээ эхилээд, бусад шухала хүдэлмэринүүд урагшатайгаар ябуулагдана.

Энэ ехэ юумэ богонихон болзор соо хэжэ дүүргэхын тула колхозой мелиораторнууд өөhэд хоорондоо социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ.

В. АРСЕНТЬЕВ,
колхозой ахамад агроном.

Бэшүүрэй аймаг.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ЮҺЭДЭХИ ЗАРЛАЛАЙ ДҮРБЭДЭХИ СЕССИИН НЭЭГДЭХЭ ТУХАЙ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй юhэдэхи зарлалай дүрбэдэхи сесси 1976 оной ноябриин 25-да үглөөнэй 10 часта Соведүүдэй байшангай конференц-зал соо нээгдэхэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СТАРЕЙШЭНЭНҮҮДЭЙ СОВЕДЭЙ ЗАСЕДАНИ ТУХАЙ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй старейшэнэнүүдэй Соведэй заседани 1976 оной ноябриин 25-да үглөөнэй 9 часта Соведүүдэй байшангай конференц-зал соо болохо.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДУУДАЙ АНХАРАЛДА

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй дүрбэдэхи сессидэ ерэhэн депутадуудай регистраци Соведүүдэй байшангай 400-дахи таhалгада үглөөнэй 10 часhaa үдэшын 7 час болотор үргэлжэлхэ. Заседаниин нээгдэхэ үдэр Соведүүдэй байшангай конференц зал соо үглөөнэй 8 час. 30 минутаhаа хэгдэхэ.

Телефонууд: 2-47-22 ба 2-56-08.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДТЭ, СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

СССР-эй Хүдөө ажахын министерство, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын науканuudай бүхэсоюзна академи, мүн селекционно түбүүд тэжээлэй болон технологическа талаар эрхим шанартай, элдэб үбшэн болон хорото шумуулнуудай тэсэмгэй, мүн оньһон аргаар харууһалха, хүряахада таарууу ороohото-бобово, хүрпээ болгогдодог ургамалнууд болон соеын ургаса һайнтай шэнэ сортнуудые бии болгохо хүдэлмэри шангадхаха уялгатай.

Союзна республиканuudай Министрнүүдэй Соведүүд СССР-эй Хүдөө ажахын министерство болон СССР-эй Бэлэдхэлэй министерствэтэй зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр зургаан һарын туршада иимэ ажахынuudые баталха ёһотой гэбэл:

ороohото тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной эрхим шанарай үрэһэ, мүн анха түрүүлэн ургуулагдаһан үрэһэ, тэрэшэлэн кукуруза болон соргын гибридүүдэй үрэһэ ургуулха зорилготой эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай туршалга-үйлэдбэриин ажахынuudые болон хүдөө ажахын дээдэ һургуулинууд ба техникумүүдэй һуралсал-туршалгын ажахынuudые;

ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной сортовой болон гибриднэ үрэһэ ургуулдаггүй ажахынuudай хэрэглэмжые хангаха зорилготой үрэһэнэй тусхай ажахынuudые, тэрэшэлэн гүрэнэй нөөсэдэ зорюулан үрэһэ бэлэдхэхэ үрэһэнэй ажахынuudые баталха.

Ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной эрхим зэргын сортын үрэһэ, мүн түрүүшынхеэ хэрэглэгдэһэн үрэһые эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай туршалга-үйлэдбэриин ажахынууд болон хүдөө ажахын дээдэ һургуулинууд ба техникумүүдэй һуралсал-туршалгын ажахынууд 1977—1980 онуудай туршада жэл бүхэндэ хэды шэнээн хэмжээгээр худалдаха ёһотойб гэһэн даалгабаринууд тогтоогдоо. Энэ хэмжээ сортнуудые саг соонь һэлгүүлхэ, шэнэлхэ хэрэг хангаха зорилготой юм.

Ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной сортовой үрэһэ ургуулдаггүй колхоз, совхозууд болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудай хэрэглэмжые гүйсэд хангахын тулада үрэһэнэй тусхай ажахынуудай зүгһөө тэдээндэ үрэһэ худалдаха түсэбые жэл бүри тогтоожо байхыень республиканuudай Министрнүүдэй Соведүүдтэ, крайисполкомуудта болон облисполкомуудта даалгагдаа.

Ороohото, тоһото ургамалнуудай сортовой болон гибриднэ үрэһые гүрэнэй нөөсэ болгон жэл бүри бэлэдхэхэ түсэбые, мүн олон жэлэй үбһэ ногооной үрэһэ бүхэсоюзна фондdо жэл бүри бэлэдхэхэ түсэб КПСС-эй ЦК, СССР-эй Министрнүүдэй Совет 1977—1980 онуудта хараадуулан баталаа.

Сортовой үрэһэ бэлэдхэхэ, шанаржуулха, хадагалха болон худалдаха тусхай предприятинуудые союзна республиканuudай Министрнүүдэй Соведүүдтэй болон СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэтэй зүбшэжэ хэлсээд баталхыень, мүн тэдэниие һайн мэргэжэлтэй үрэһэшэ-агрономуудаар, инженер болон бусад мэргэжэлтэдээр хангахыень СССР-эй Бэлэдхэлэй министерствэдэ даалгагдаба.

Кукуруза, сорго болон люцернэ, клеверэй гибридүүд болон сортнуудай үрэһые ехээр ургуулжа бэлэдхэхэ зорилгоор тэдэ ургамалнуудай үрэһэ гүрэндэ худалдаһан колхоз, совхозуудта болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудта 1977 оной ургасаһаа эхилэн, тэрэнэйнь түлөө комбикорм худалдадаг болохо гэжэ тогтоогдоо. Жэшээнь, кукурузын юрын гибридэй центнер үрэһэнэй түлөө 3 центнер комбикорм, соргын гибрид болон сортнуудай түлөө — 2 центнер, люцернэ болон клеверэй түлөө 8—10 центнер комбикорм худалдагдаха жэшээтэй.

Совхозууд болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудта ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной үрэһэнэй тусхай хэмжээнэй страховой фонд, мүн намарай ургамалнуудай сортовой үрэһэнэй дамжуулагдадаг фонд байгуулха гэжэ тогтоогдоо.

Мүн ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной үрэһэнэй страховой болон дамжуулагдадаг фондунуудые совхозуудта тогтоогдоһон хэмжээ болон гуримаар тогтоохые колхозуудта дурадхагдаа.

Эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаануудай селекционно түбүүдэй материально-техническэ баазын барилгануудые 1976—1981 онуудта бариха проектнүүдые зохёожо, тиимэ барилга бэелүүлхыень СССР-эй Хүдөө ажахын министерствые, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Хүдөө ажахын науканuudай бүхэсоюзна академиие, союзна республиканuudай Министрнүүдэй Соведүүдые, барилгын зохихо министерство болон зургаануудые КПСС-эй ЦК болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет уялгалаа.

Союзна республиканuudай Министрнүүдэй Соведүүд, СССР-эй Хүдөө ажахын министерство болон Союзсельхозтехникэ хадаа селекционно түбүүд болон селекционно-туршалгын бусад эмхи зургаануудые үрэһэнэй ажахынuudые бариха, хүгжөөхэ түсэбтэй таарууугаар эдэ эмхи зургаанууд болон ажахынuudые трактор болон хүдөө ажахын машинануудаар, минеральна үтэгжүүлгээр, ургамал хамгаалха химическэ хэрэгсэлнүүд болон шухала хэрэгтэй материально-техническэ бусад хэрэгсэлнүүдээр түбхын түрүүндэ хангажа байха уялгатай.

Үрэһэнэй тусхай ажахынуудта, совхозууд болон колхозуудай үрэһэнэй отделенинүүд ба бригадануудта, эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд болон һуралсал-туршалгын ажахынуудта үрэһэ шанаржуулха, хадагалха комплексно пунктнуудые 1977—1982 онуудай туршада барижа, ашаглалгада оруулха тухай союзна республиканuudай Министрнүүдэй Соведүүдэй болон СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын оруулһан дурадхал абтаа.

Үрэһэнэй ажахынуудай хэмжээнһээ болон нютаг нютагай онсо өөрэ зүйлнүүдһээ дулдыдуулан, ороohото, ургамалнууд болон үбһэ ногооной үрэһэ шанаржуулха, хадагалха элдэб хэмжээнэй хүсэтэй комплексно пунктнуудай типовой проектнүүдые СССР-эй Хүдөө ажахын министерство найруулан зохёожо, СССР-эй Госстройтой зүбшэн хэлсэһэнэй һүүлээр 1977 ондо тэдэниие баталха ёһотой.

Үрэһэ шанаржуулха, хадагалха комплексно пунктнуудаа түхеэрхынь тулада машина болон түхеэрэлгээр үрэһэнэй тусхай ажахынuudые (совхозууд болон колхозуудые, эрдэм-шэнжэлэлгын эмхи зургаанууд болон һуралсал-туршалгын ажахынuudые) саг соонь хангажа байха талаар, мүн селекционно-үрэһэнэй шэнэ техникэ байгуулха, лабораторно түхеэрэлгэ болон приборнуудые бии болгохо, тиин 1977—1980 онуудта тэдэниие үйлэдбэрилжэ эхилхэ талаар хэмжээнүүдые бэелүүлхэ гэжэ тогтоолоор хараалагдаа.

СССР-эй Бэлэдхэлэй министерство үрэһэ сэбэрлэхэ цехүүдые, кукурузын үрэһэ шанаржуулха заводууд болон камерна сушилкануудые 1977—1980 онуудта бариха, шэнэдхэн заһаха уялгатай.

Үрэһэ хүрэнгын хүдэлмэриие хүтэлбэрилхэ хэрэг һайжаруулха зорилгоор СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын дэргэдэ Бүхэсоюзна үйлэдбэриин сорто-үрэһэнэй нэгэдэл (СССР-эй Сортсемпром) эмхидхэхэ тухай СССР-эй Хүдөө ажахын министерствын дурадхал абтаа.

Үрэһэнэй тусхай ажахынuudые, тэрэшэлэн колхоз, совхозуудта болон гүрэнэй хүдөө ажахын бусад предприятинуудтахи ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной үрэһэнэй хэрэг хүтэлбэрилхэ талаар союзна болон автономито республиканuudта, хизаар болон областьнуудта сорто-үрэһэнэй тусхай нэгэдэлнүүдые байгуулха хэрэгтэй гэжэ мэдэрэгдээ. Газар таряалангаа эрхим һайнаар, болоосон ёһоор эрхилдэг совхозуудтахи үрэһэнэй тусхай ажахынuudай заримыень тэдэ нэгэдэлнүүдтэ сэхэ мэдэлтэй болгохо.

СССР-эй Сортсемпром, республиканска, хизаарай болон областной сорт-үрэһэнэй нэгэдэлнүүд үрэһэнэй хэрэгые томодхохо, тусхай мэргэжэлтэй болгохо, тэрэниие промышленна үндэһэ һууридa оруулха талаар, мүн ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной эрхим шанартай сортовой үрэһөөр колхоз, совхозуудые гүйсэд хангахын, тэрэшэлэн гүрэнэй нөөсэдэ үрэһэ бэлэдхэхэ түсэб дүүргэхын тулада нютаг нютагуудта тааруулагдаһан, хожом хойшодоо хэрэглэгдэмээр шэнэ сортнуудые түргэнөөр ехэдхэжэ, үйлэдбэридэ нэбтэрүүлхэ талаар хэмжээнүүдые бэелүүлхэ ёһотой.

Люцернын худалдаанда гаргагдадаг үрэһэ улам ехээр ургуулдаг болохо, мүн сагай уларилһаа боложо, нимэ үрэһэнэй ургадаггүй нютагуудтахи ажахынuudые хангаха зорилгоор люцернын үрэһэ ургуулдаг үрэһэнэй нэгэдэлнүүдые эрхим совхозуудай үндэһэ һуури дээрэ байгуулха хэрэг СССР-эй Хүдөө ажахын министерствэтэй зүбшэжэ эмхидхэхыень РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, Украинын ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ, Узбегэй ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ болон Казахай ССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ даалгагдаа. Люцернын үрэһэ ургуулдаг үрэһэнэй совхозуудые мэргэжэлтэй кадрнуудаар хангаха, тэдээндэ шухала хэрэгтэй машина болон түхеэрэлгэ үгэхэ, мүн эдэниие хэрэгтэй соонь минеральна үтэгжүүлгээр болон материально-техническэ бусад хэрэгсэлнүүдээр хангаха хэрэгтэй. 1977—1980 онуудта бүхэсоюзна фондdо люцернын үрэһэ бэлэдхэхэ түсэб баталагдаа.

Ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной сортовой ба гибриднэ үрэһые гүрэнэй нөөсэ болгон бэлэдхэхэ хүдэлмэриие, мүн тэрэниие шанаржуулха, хадагалха, худалдаха хэрэгые һайжаруулха зорилгоор СССР-эй Бэлэдхэлэй министерствын дотор ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной сортовой болон гибриднэ үрэһэ бэлэдхэхэ, шанаржуулха, хадагалха болон худалдаха талаар главна управлени (Главзаготсемфонд) эмхидхэхэ, харин союзна республиканuudай бэлэдхэлэй министерствэнүүдтэ ба автономито республиканuudай, хизаар болон областьнуудай тала таряаланай зүйлнүүдэй үйлэдбэриин управленинуудта, хэрэгтэй болоо һаань, зохихо главна управленинүүдые, мүн управленинүүд гү, али таһагуудые байгуулха гэһэн СССР-эй бэлэдхэлэй министерствын дурадхал абтаа.

Орон дотор селекционно-үрэһэнэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха, хүдөө ажахын үйлэдбэриин энэ һалбариин материально-техническэ баазые бэхижүүлхэ зорилготой бусад хэдэн хэмжээнүүд тогтоол дотор хараалагдаа.

КПСС-эй Центральна Комитет болон СССР-эй Министрнүүдэй Совет ороohото, тоһото ургамалнууд болон үбһэ ногооной селекци ба үрэһэнэй хэрэгые шухала удха шанартай зүйл гэжэ тоолохо зуураа, селекционно хүдэлмэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ, ургаса ехэтэй шэнэ сорт болон гибридүүдые үйлэдбэридэ түргэнөөр нэбтэрүүлхэ, үрэһэнэй хэрэгые тусхай мэргэжэлтэй болгожо томодхохо, мүн тэрэниие промышленна үндэһэ һууридa оруулха талаар шухала хэмжээнүүдые партийна, советскэ, хүдөө ажахын болон бэлэдхэлэй органууд бэелүүлхэ бээзэ гэжэ найдажа байһанаа мэдүүлбэ.

Аймагай түб Баргажан һууриһаа Үүрэг хүрэхэ һанаатай шоссе харгыгаар гүйлгэжэ ябатараа, автобусай гэнтэ зогсошобо. Жолоошомнай юундэшьеб ехэ баясаһан хэбэртэй:

— Харагты даа, тэрэ урда ябаһан машиные. Хойто һээ гараха хэрэгтэй хаб? Энээн тухай тус мастерскойн хүдэлмэришэд, хүтэлбэрилэгшэд, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд яһала бодомжолжо үзөө.

Мастерскойн директор В. Ф. Засухинай хүтэлбэри доро нилээд олон туршалга

ЭДЭБХИТЭД

мөөрнүүдыень, — гэжэ байгаад шанга шангаар дуугарба.

Урдамнай ябаһан КРАЗ машина харгыһаа хажуу тээшээ гараад зогсошобо. Хэдэн хүнүүд автомашинын кузов нээжэ, ойһоо модо таллуулан шэрэдэг ТТ-4 түхэлэй хэдэн тонно трактор буулгаба. «Бүхэли трактор машинын кузов соо тээхэнь хайшаа юм» гэжэ бодомжолжо байтараа мөөрнүүдыень обзоржорхибоб. Хойнонь гурбан п а а р мөөрнүүд. Юрын машинануудта хоер паар мөөрнүүд байдаг шуу. Жолоошоной хэлэһэн үгэнүүдэй удхые одоол ойлгожо захалбаб. Хойноо гурбан паар мөөртэй КРАЗ түхэлэй юрэ бусын машинанууд хаанаһаа эндэ бии болобоб?

Пассажирнууд дундаа хөөрэлдэжэ оробод. Энэ машинын ашаг үрэ ехэтэй байһаниие нэгэ зариман тэмдэглэнэ. Хойноо гурбан мөөртэй машина Баргажанай заһабариин механическа мастерскойн уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод, инженерно-техническэ мэргэжэлтэд бүтээһэн юм гэжэ мэдэжэ абаа һэм.

Баргажанай заһабариин механическа түбэй мастерскойн коллектив ехэнхидээ «Забайкаллес» нэгэдэлэй леспромхозуудта хэрэгтэй тракторнуудые заһабарилдаг юм. Заһабариһаа гараһан тракторнуудые захигшадтаа абаашажа үгэдэг. Тиигэхэдээ тусгаар тэргэ (прицеп) дээрэ тээжэ, автомашинануудаар шэрэдэг. Прицепэйнь олон мөөрнүүд харгыдаа тэһэ һүрэжэ, жолоошод ехэл зободог, тулидаг һаатадаг һэн. Хайшан гээд энэ бэрхэшээлhэгдээ. Һүүлэй һүүлдэ эдэнэр КРАЗ түхэлэй машинын хойто мөөрнүүдтэ үшөө нэгэ паар мөөр залгажа үгэхэ гэһэн дурадхал оруулба. Бэрхэ электро-гагнуурша Ю. Е. Матуров богонихон сагай туршада КРАЗ түхэлэй машинада гурбадахи мөөр залгажа үгөө. Автомашина нэгэ доро 25 тонно хүрэтэр ашаа шэрэхэ шадалтай болоо һэн. Туршалга ехэл урагшатайгаар үнгэрөө бэлэй. Арбаад тонно тракторнуудые кузов соогоо тээгээд, хаанашье хүрэтэр ошохо арга олдобо. Заһабариһаа гараһан тракторнууд түргэн болзор соо бага гаргашатайгаар хэрэглэгшэдтээ хүргэгдэнэ. Шэнэ түхэлэй машина мүнөө урагшатайгаар ашаглагдажа байна.

Баргажанай заһабариин механическа мастерской. Оршон тойрон, хашаа соонышье арюун сэбэр. Нэгэшье үлүү дутуу юумэн ойро тойрон харагданагүй. Энэ мастерскойн хүдэлмэришэд, хүтэлбэрилэгшэд ажал хүдэлмэридөө нарин нягтаар хандадаг зон гэжэ эндэһээл зарим тэды тобшолол хэжэ болохоор шуу даа.

Директорэй туһалагша Н. Г. Животовтой танилсажа, мастерскойн талмай дээгүүр ябажа, ажал хэрэгтэнь танилсабабди. Хайшаашье эрьежэ харахада, шэнэ корпусууд баригдажа байна.

— Тракторнуудые задалха, хабсаргаха цех үргэдхэн барижа байнабди. Тракторнуудые машинануудта тээхэ, буулгаха эстакада баринабди — гэжэ Н. Г. Животов шулуун корпусууд тээшэ заажа байгаад хэлэнэ.

— Һэльбэн барилгада хэ-

Гурбадахи разрядай штукатур-маляр, коммунис ажалай ударник ВЛКСМ-эй гэшүүн Нина Мясникова 1965 ондо Пермскэ ГПТУ дүүргээд, арба гаран жэлдэ Буряадай барилгын управлениин 1-дэхи СМУ-да хүдэлдэг. Тэрэ социалис мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябадагаараа шалгарна. Нина Мясникова бригадын профкомой гэшүүн юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Мясникова.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

КПСС-эй райкомуудһаа мэдээсэ...

ТҮСЭБӨӨ дүүргэдэгшье һаа...

«Буряткоммунэнерго» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй коллективэй гол ажалайнгаа талаар түсэбөө дүүргэдэгшье һаань, хүдэлмэриинь шанар мүнөө үедэ тон муу зандаа байна гэжэ КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой бюро тэмдэглэбэ. Тиимэһээ манай республикын ниислэл хотодо ажаһуудаг зонһоо, организацинууд болон эмхи зургаануудһаа ородог олон тоото гүйлтэ гомдол хэниешье гайхуулхагүй байна.

Онсолходо электро-дамжуулгын шэнэ лининүүд болон подстанцинуудые барилга ехэ удаанаар ябуулагдана. Барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин түсэб оройдоол 50 процентээр дүүргэгдэнэ.

Бии байһан подстанцинуудта табигдаһан оньһон түхеэрэлгэнүүд мүнөө үеын эрилтэдэ яашье таарахагүй байна. Теэд тэдэниие һэлгэхэ талаар хүдэлмэри саг соогоо хэгдэнэгүй. Гадна заримааниинь хэмһээ үлүү ехээр хүдэлгэгдэжэ, ходо эбдэрнэ.

Хотымнай үйлсэ болон талмайнуудые һүниин сагта гэрэлтүүлхэ хэрэгтэ горитой дутуу дунданууд ушардаг зандаа. Олонхи үйлсэ, талмайнууд гэрэлгүй үлэнэ гү, али мууса гэрэлтүүлэгдэнэ.

Нэгэдэлэй коллективэй иимэ бирагүй хүдэлмэри ажалай журамай мууһаа дулдыдана гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Харин тус организациин партийна бюро хүмүүжүүлгынгээ, эмхидхэлэйнгээ хүдэлмэри һайжаруулха талаар хэмжээнүүдые абангүй байһаар

СОВЕТ ЯМАРААР ХҮДЭЛНЭБ?

«Ажалшадай депутадуудай сельскэ болон поселково Соведүүдэй хүдэлмэриие һайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай тогтоолой гараһанһаа хойшо горитой саг үнгэрбэ. Энэ тогтоолой нүлөөлхы үүргэнь ехэ. Нютагай, советскэ органууд харьяата газар дээрэнь оршодог промышленна предприятинуудай, колхоз, совхозуудай ажал хэрэгээр урданайхиһаа ехээр һонирходог болоо. Соведүүдэй нэрэ хүндэнь ажалшадай дунда горитойгоор дээшэлээ. Энээн тухай КПСС-эй Хориин райкомой бюро дээрэ хэлэгдэбэ. Хориин поселково Соведэй гүйсэдкомой тус тогтоолые бэелүүлхэ талаар ябуулһан хүдэлмэри тухай тоосоониинь бюро шагнаа.

Гэхэтэй хамта Хориин поселково Соведэй гүйсэдкомой ажал ябуулгада ехэ дутуу дунданууд ушарна. Жэшээлхэдэ, һургуулинуудай, нийтын эдеэ хоолой болон худалдаа наймаанай предприятинуудай, ажалшадай культурна болон ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангаха организацинуудай ажалые хинаха, шалгаха хүдэлмэриеэ һуларуулһан байна. Тосхонойнгоо санитарна культурые һайжаруулха, үйлсэнүүдыень «ногооруулха», гэрэл-

---

ҺУРАЛСАЛ ЭМХИДХЭГДЭБЭ

Политическэ ба экономическа һуралсалай эхин шатын, дунда шатын һуралсалай пропагандистнарай һуралсал партиин Октябрьска райком эндэ һаяхан эмхидхэбэ. Район доторхи промышленна предприятинуудай, барилгын организацинуудай, һуралсалай газарнуудай партийна һуралсалай пропагандистнар эндэ суглараа.

СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэб ба СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай КПСС-эй ЦК-гай Октябрьска Пленум гэһэн асуудалаар, мүн дэлхэй дээрэхи байдал ба КПСС-эй уласхоорондын ажал ябуулга тухай КПСС-эй ЦК-гай Октябрьска Пленум гэһэн асуудалаар лекцинүүд болоо.

Мүн һуралсалай программын темэнүүдээр пропагандистнарта туһаламжа болгон, хэдэ хэдэн лекцинүүд уншагдаһан байна. Эдэ асуудалнуудаар Зүүн-Сибириин культурын институдай багшанар-эрдэмтэд: В. И. Гущин, К. Г. Полонных, Б. Ш. Доржиев, В. В. Кузнецов, Буряадай филиалай эрдэмтэн, экономикын эрдэмэй кандидат Б. Б. Балданов гэгшэд лекцинүүдые уншаа.

Манай корр.

ХАБА СООГОО ХҮДЭЛНЭБДИ

Һүүлэй жэлнүүдтэ республикымнай хүдөө нютагуудта барилга тон ехээр хэгдэнэ. Мүнөө ямаршье нютагта ерээ һаа, байрын гэрнүүдэй, һургуулиин болон үхибүүдэй эмхи зургаануудай, малай байрын баригдажа байхыень хаража болоно.

Жэл сагай ошохо тума хүдөө нютагуудай шэнжэ шарай хубилна. Манай «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй коллектив колхозуудай захилаар ехэхэн барилга хэжэ байдаг. Байгша оной арбан һарын туршада 9 миллион 658 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаряа 10 миллион 164 мянганда хүргөө һэмди.

Нэгэдэлэймнай коллектив һайн шанартайгаар, түргэнөөр барилга хэжэ, хүдөөгэй ажалшадай эрилтые хүсэдөөр хангаха гэжэ эрмэлзэнэ. Барилга хэхэ һара бүриин даабари үлүүлэн дүүргэдэг хүдэлмэришэд, бригаданууд, нүүдэл колонноннууд нэгэдэлэймнай коллективтэ олон юм.

Жэшээлхэдэ, Андрей Федорович Сайкогой хүтэлбэрилдэг харгы барилгын Улаан-Үдын колонной коллектив даажа абаһан объектнүүдээ саг соонь барижа, ашаглалгада тушаана. Эдэнэр һара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэжэ, жэлэй эхинһээ дамжуулгын Улаан туг алдангүй абажа ябана. Арба һарын туршада 1 миллион 700 мянган түхэригэй барилга хэхэ даабаряа 1 миллион 826 мянганда хүргөө. Эдэнэр ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ шадана, социалис мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Энээн дээрэһээл иимэ һайн үрэ дүн туйлана гэжэ тэмдэглэхээр.

Зэдын нүүдэл колонной барилгашад энэ жэлдэ эдэбхитэйгээр хүдэлжэ байна. Эдэнэр барилга хэхэ һара бүриингөө даабари үлүүлэн дүүргэнэ. Арба һарын даабариһаа гадуур 72 мянган түхэригэй барилга хэжэ, бараг амжалта туйлаба. Захааминай, Баргажанай, Бэшүүрэй колонноннуудай коллективүүд барилгаяа түргөөр, һайнаар хэжэ, хамтын хэрэгтэ хубитаяа оруулна. Иигэжэ трестымнай барилгашад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ эршэтэй шангаар хүдэлжэ байна.

П. БУТУХАНОВА,
«Бурятмежколхозстрой» нэгэдэлэй түсэблэлгын таһагай начальник.

ДҮНГҮҮД ГАРГАГДАБА

Хэжэнгын аймагай леспромхозуудай дунда үргэн дэлисэтэй социалис мүрысөөн дэлгэрэнхэй. Энэ нүхэр ёһоной мүрысөөнэй гурбадахи кварталай дүнгүүдые КПСС-эй райком, аймсоведэй гүйсэдком, ВЛКСМ-эй райком гаргаба. Тиихэдээнь Хүртэйн леспромхозой эбтэй эетэй коллектив бэшэнһээ һайн дүнгүүдтэйгээр кварталаа дүүргэһэн байжа, түрүү һуури эзэлбэ. Тус предприятиин коллективтэ КПСС-эй, ВЛКСМ-эй райкомуудай, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг барюулагдажа, аймагай Хүндэлэлэй самбарта бэшүүлэгдэхэ болобо.

Энэ ехэ амжалтада тус леспромхозой хүдэлмэришэн бүхэн горитой хубитаяа оруулһан байна. Модо бэлэдхэлгын бригадануудай дунда А. С. Василевскиин ударидадаг коллектив түрүүлжэ ябанхай. Кварталайнгаа түсэб 118 процентдэ хүргөө. Д. Д. Яковлев, Б. Н. Молков, В. Д. Дианов гэгшэдэй бригаданууд мүн лэ һайнаар ажаллажа байна. Гурбан һарынгаа даабариие туд тудтаа 112, 110, 118 процент дүүргээ хэ юм.

КПСС-эй XXV съездын, партиин ЦК-гай Октябриин (1976 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон модо бэлэдхэгшэд гурбадахи кварталай турша соо 21,6 мянган кубометр модо бэлэдхээ. Энэнь түсэбһөө 2600 кубометрээр ехэ болоно. Модо шэрэдэг машина бүхэн дээрэ абаад харахада, машина бүхэн түсэбөөр хараалагдаһанһаа 13 кубометрээр ехэ модо шэрээ гэхэ гү, али туд тудтаа 572 кубометр модо ойһоо гаргаһан байха юм. Трактор бүхэнөөр 1188 кубометр модо таллуулха түсэбтэй һаа, механизаторнууд 1271 кубометртэ хүргэжэ шадаа.

Эдэ бүхы амжалтануудта ехэ хубитаяа оруулһан хүдэлмэришэд леспромхоздо олон гээ һэмди. Модо ашадаг түхеэрэлгын операторнууд В. Куприянов, Л. Иванов, Д. Базаров — Ю. Богодунов, В. Шуляренко — Н. Куйдин гэгшэдэй модо шэрэдэг машинын экипажууд, модо унагаагшад, коммунис ажалай ударник Х. Зиганшин, тэрэнэй туһалагша А. Лосев, трактористнууд аха дүү Воложанинууд болон бусад олон ажалай түрүүшүүл Хүртэйн модо бэлэдхэгшэдэй туйлаһан ехэ амжалта асаралсаһан хүнүүд болоно.

Арбадахи табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлэй даабаринуудые, социалис уялгануудые болзорһоонь урид дүүргэхэ зорилго модошод урдаа табина. Һанаһандаа хүрэхэ дүүрэн арга боломжотой. Тиимэһээ жэлэй дүүрэхэдэ бүри ехэ амжалтаарнь Хүртэйн леспромхозой коллективые амаршалха бэзэбди гэжэ найдахаар.

Р. ПЫМПИЛОВ.

АГИТБРИГАДА ХҮДӨӨ ГАРАНА

[illegible] агитбригада хаа-яа концерт харуулна. Агитбригадын хүтэлбэрилэгшэ А. Баженов тэрэнние саг үргэлжэ хүдэлгэхэеэ оролдоногүй. Тэжээл бэлэдхэлэй болон үргаса хуряалгын үедэ «Ахальчанка» оройдоол хоёр дахин концерт харуулаа.

С. Юбухаевагай хүтэлбэрилдэг Зуун-Морниной хүдөөгэй соёлой байшангай агитбригадынхид концертээ hайнаар бэлдэжэ, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой ажалшадай урда харуулhан байна. Тэдэнэй концерт нютагай темэ шадамараар хэрэглэhээрээ шалгарна.

Хужарай хүдөөгэй соёлой байшангай дэргэдэхи агитбригада (хүтэлбэрилэгшэнь Г. Комиссарова) саг үргэлжэ хүдэлнэ. Тэрэ ганса оорыгоо совхозой хүдэлмэришэдые хангана бэшэ, мүн Туранай совхоздо ошожо, концерт харуулна.

Түнхэнэй соёлой байшангай (директорынь С. Зубенко), Жэмhэгэй хүдөөгэй соёлой байшангай (И. Астратов) дэргэдэхи агитбригада болон бусад клубуудай агитбригаданууд саг үргэлжэ хүдэлнэ. Хүдөөгэй клубуудай агитбригаданууд поли болон фермэнүүдэй мянгаад шахуу ажалшадые хангаа.

Аймагай соёлой байшангай дэргэдэхи «Саяана» гэhэн агитбригада (хүтэлбэрилэгшэнь И. Нагаслаева болон Г. Нефедьева гэгшэд) саг үргэлжэ концерт харуулна. Тэжээл бэлэдхэлэй болон үргаса хуряалгын үедэ «Саяана» гэhэн агитбригада хүдөө ажахын мянга хахад гаран ажалшадые хангаа. Тэдэнэр аймагай холын бүхы гүүртэ, отаранuудта ошожо, концерт харуулаа. Жэшээнь, Туранай совхозой Монгойн отделенидэ хониншод тус агитбригадынхидай концерт хараhандаа баяртай байна. Тэдэнэр тус коллективтэ творческо амжалта хүсэжэ байhан тухайгаа hанамжануудайнь дэбтэр соо бэшэhэн байна. «Маяк» колхозой Далахайн отделенийн Зайгановагай звеногой гэшүүд: «hайнта даа, нүхэд, ходо ерэжэ байгты!» — гэжэ бэшээ.

Хүүгэдэй хүгжэмэй hургуулиин багшанар (директорынь Л. П. Хахалова) Саяанай совхозой механизаторнуудта концерт харуулаа.

Тэжээл бэлэдхэлэй болон таряа хуряалгын үедэ соёлгэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд гурбан мянга шахуу хүниие хангаа.

Агитбригадынхидай концерт хаража hууxадаа, ажалшад амарна. Тиимэhээ транспортоор хангаха талаар, программануудые табиха талаар ажахынуудай парткомой секретарьнууд туhаламжа хүргэхэ ёhотой. Түнхэнэй совхозой парткомой секретарь В. Ж. Сыреенов агитбригадынхидтай нягта холбоотой байдаг. Тэрэ артистнуудые өөрынгөө машинада hуулгаад, поли болон фермэнүүдтэ оло дахин абаашаа. Тиигэжэ ябахадаа, үйлэдбэрийн хоншоолулашагүй асуудалнуудые тэдэнэй творчествотой холбохын тула ажахын ажабайдалтай танилсуулна.

Соёлой таhагай автоклуб хүдэлнэ, намар-үбэлэй үедэ малшадые хангаха түсэб табигданхай, шэнэ программа табигдажа байна.

Агитбригадынхид аймагайнгаа механизаторнуудтай болон малшадтай оло дахин уулзаха байха.

Е. БУРДУКОВСКАЯ,
Түнхэнэй аймгүйсэдкомой культурын таhагые даагша.

[illegible]АТР—ҮХИБҮҮДТЭ

[illegible] ба үхибүүд» гэhэн [illegible] абуулга бүхы [illegible] 1975 ондо амжалтатай үнгэрөө hэн. Манай республикын культурын гэгээрэлэй министерство, ВЛКСМ-эй обкомой [illegible] болон Бүхэроссиин театральна бүлгэмэй [illegible] отделени hайн [illegible] хабаадалсаа. Республикын театрнууд хүүгэдтэ зорюулагдаhан репертуар [illegible], гүнзэгы удхатай, хүмүүжүүлхы [illegible]. Тэрэ үдэр Х. Намсараевай нэрэмжэтэ ба ородой драмтеатр [illegible] зүжэгүүдые харуулаа hэн [illegible] зүжэг, концерт [illegible] мянга гаран үхибүүд [illegible] байна. Мүн театрнууд hайн дурашалнарай коллективүүдтэйгээр энэ хабаадалсаа. [illegible] Мухап-Шэбарэй, [illegible] Багдаринай [illegible] соёл [illegible] концерт, зүжэгүүд харуулаа hэн [illegible]

Мүнөө жэлэй ээлжээтэ недели мүн лэ «Театр ба үхибүүд» гэhэн удхатайгаар эмхидхэгдэхэдэ, түйлаhан дүй дүршэлөө хэрэглэн, эрхим hайнаар үнгэргэхэ ёhотой.

Республикын культурын ба гэгээрэлэй министерствэнүүд, ВЛКСМ-эй обком, Бүхэроссиин театральна бүлгэмэй Буряадай отделениин правлени hаяхан иимэ тогтоол батлан абаба.

«Театр ба үхибүүд» гэhэн Бүхэроссиин III недели эмхитэйгээр үнгэргэхын тула театральна бүхы коллективүүд, арадай гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэд, соёлшод, комсомолой ба пионерэй организацинууд бэлиг шадабаряа, хүсэ шадалаа элсүүлхэ ёhотой. Режиссер, артистнарай мэргэжэл, бэлигые аша үрэтэйгөөр хэрэглэжэ, баян репертуар бэлдэжэ, гүнзэгы удхатай зүжэгүүдые үхибүүдтэ харуулха гэжэ оролдохо хэрэгтэй. Тиихэдээ илангаяа хүдөөгэй үхибүүдтэ анхаралаа хандуулха шухала. Хабарай ба зунай амаралтын үедэ [illegible] театр [illegible]

[illegible]

Г. БЕЛЬГЛЕВ.
Бүхэроссиин театральна бүлгэмэй Буряадай отделениин правлениин харюуцалгата секретарь.
Буряадай АССР-эй искусствын габьята ажал ябуулагша.

АЖАЛШАДАЙ бэшэгүүдhээ

ЯАhАН ХАРГЫБ?..

Дунгын-Адаг Алтай гэдэг хоёр тосхоной хоорондохи харгы заhаха тухай олон дахин хөөрэлдөөн болоhон байна. Нёдондо жэлдэ энээн тухай «Буряад үнэн» газетэдэ бэшэгдэжэ, Хяагтын харгы-ашаглалгын управлениин хүтэлбэрилэгшэд энэ харгы заhабарилха тухайгаа найдуулhан байгаа. Теэд... тэрэ гэhээр хэды сагай үнгэрбэшье, тус управлениин хүтэлбэрилэгшэд харгы hайжаруулха талаар ямаршье хэмжээ абаагүй. Сэхыень хэлэхэдэ, хургаар зааха нэгэшье юумэ хээгүй гэхэдэ, алдуу болохогүй даа.

Үбэлэй сагай ерэхэдэ, манай тосхон ерэхэ бэрхэтэй болодог. Хүр саhан харгы хушажа, автомашинын, автобусай хоёр тосхоной хоорондохи дабаа гаталхыень үдэр бүри хүндэ болгоно. Нёдондо энэ ушарhаа болоод, олон пассажиртай автобус хэдэн дахин гэдэргээ бусаа бэлэй. Тиимэhээ манай нютагта ажаhуугшад иимэ ушарнууд дахин дабтагдахань гү гэжэ hанаата болонхой.

Дунгын-Адаг Алтай гэдэг хоёр тосхоной хоорондохи харгые нэгэтэ hайнаар заhабарилха аргагүй гээшэ гү? Энэ асуудалда Хяагтын харгы-ашаглалгын управлениин хүтэлбэрилэгшэд харюу үгэжэ, тэрэнээ бодото хэрэгээрээ баталха гэжэ найдамаар.

Г. ФИЛИППОВ.
Алтай тосхондо ажаhуугша.

Хяагтын аймаг.

572-дохи СМП-гэй ОРС-ын 7-дохи магазинай коллектив hара бүри түсэбөө холо үлүүлэн дүүргэнэ. Наймаалагшад Екатерина Колесникова, Наталья Хлебосолова гэгшэд hайн ажалаараа коллектив соогоо мэдээжэ болонхой. Магазиниие даагшаар коммунис ажалай ударник, КПСС-эй гэшүүн Вера Дмитриевна Поталицина хүдэлдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: магазиниие даагша Вера Поталицина, наймаалагша Наталья Хлебосолова. (зүүн гарhаа).

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Хориин аймагта

hАЙНААР БЭЛДЭНХЭЙ

Үдын совхозой хониншод үбэлэй ингинама хүйтэнэй урда тээ хашаа хорёонуудаа заhабарилжа, үбhэ тэжээлээ газаагаа оруулжа, түл абалгадаа бэлдэжэ дүүргэжэ байнхай.

Ажахын эрхим хониншодой нэгэн, hүүлэй жэлнүүдтэ хонин бүриhөө хурьга абадаг коммунист Георгий Мархаевич Бимбаевай отарада ажалдагшад илангаяа hайнаар бэлдэнхэй. Хашаань hайса дулаалагданхай, хурьгадые амяарлажа хаахи хаашажа, таhалгануудые хооллуулха, уhалха табша, кормушканууд олоор бэлдэгдэнхэй, хониндо бардам хүрэхэ үбhэ тэжээл хүсэд асарагданхай байна. hаяшаг үнгэргэгдэhэн хониншодой суглаан дээрэ Г. М. Бимбаев эрхим ажалайнгаа түлөө совхозой дирекци, партком ба рабочкомой шанда хүртөө.

Мүн баhа совхозой нэгэдэхи отделенидэ хониншод Иван Мишенин, Захар Хабитов, Владимир Жанаев, гурбадахи отделенидэ коммунист Очир Жамьяндабаев, Владимир Жамбалов гэгшэд үбэлжэлгэдөө hайн бэлдэжэ байна. Совхозой хониншод хурьга гарзалуулангүй түлжүүлхэ, тиигэжэ Октябриин революциин 60 жэлэй ойе ажалай эрхим бэлэгүүдтэйгээр угтаха гэhэн үүлгэ абаа.

ЗАЛУУШУУЛ ШАЛГАРНА

Хориин шубуунай инкубаторна станциин коллективтэ дунда hургуули дүүргэhэн залуушуул эрхим hайнаар ажаллана. Жэшээлхэдэ, комсомол басагад Альбина Толчиева, Моника Дабалаева гэгшэд дүршэлтэй шубуушадhаа дутуугүй ажаллана. Залуушуулай бригада ноябрь hарын эхиндэ түрэндэ мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэб амжалтатай дүүргэhэн байна. Шубуушад жэлэй дүүрэтэр түсэбhөө гадуур үшөө 80 центнер мяха тушаахаар хараална.

Б. ЛАЙДАПОВ.

hОНИРХОЛТОЙ ХЭШЭЭЛ

Улаан-Үдэ хотын Октябрьска районой соёл культурын университедэй [illegible] хүнэй [illegible] болобо. Нарин [illegible] комбинадай соёлой [illegible] [illegible]. Соёлой байшангай үргэн [illegible] фойе соо студентнүүд, фото-[illegible] [illegible].

[illegible] культурын университедэй [illegible] факультедэй [illegible] Ниина [illegible] университедэй ректор [illegible] хүдэлнэ.

Соёл культурын университедэй ректор Н. А. Быстрова [illegible] «1977 оной ... » [illegible]

Университедэй [illegible] бригадаар [illegible] гэхэдэ, нарин сүмбын комбинадай, Буряадай барилгын управлениин хүдэлмэрилэгшэд ба албан хаагшад, Октябрьска районой институт, техникум, училищи, hургуулинуудай hурагшад болоно.

Республикын моодын байшангай модельер-конструктор Светлана Жилинада [illegible]

1977 ондо эрдэмүүдэй ба [illegible]

Модельер-парикмахер Татьяна Ивановна Леонова, врач-косметолог Дарима Гомбоевна Дембелова гэгшэд hонирхолтой элидхэлнүүдые хэбэд.

Энэ факультедтэ үшөөшье оло хэшээлнүүд болохо юм. Зөөри гадарынь тоолобол, бурядай урал зохёолшодтой, Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ Буряад ба ород драмын театрай залуу артистнартай уулзаха, мяха-консервын комбинадай дэргэдэ хүдэлдэг «Туяана» гэжэ бэлиг хата-рай коллективтэй уулзаха, Буряадай урал зураашадай хүдэлмэри тухай элидхэл шагнадаха байна.

Хүгжэмэй факультедэй 1-дэхи хэшээл РСФСР-эй арадай артист, М. И. Глинкын нэрэмжэтэ гүрэнэй шангай лауреат Вау Базарович Ямпиловой зохёохы хүдэлмэрэй үнгэргэгдэхэ hэн. Садажан «Ленин ба хүгжэм», «Дэлхэй гэжэ юун бэ?» гэhэн элидхэлнүүд болохо, вокально-инструментальна ансамблинуудтай уулзаха.

Октябрьска районой гүйсэдхэхэ комитедэй соёлой культурын таhагай хүдэлмэрилэгшэд, университедэй хүдэлмэришэд [illegible] [illegible] [illegible]

Д. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

Пионернуудэй hайндэр

Постышевой нэрэмжэтэ пионернүүдэй байшангай 40 жэлэй ойн баяр зорюулагдаhан суглаан hаяхан болоо. Тэрэ суглаанда партийна, совет, комсомол хүдэлмэрилэгшэд, анханда пионернүүдэй байшангай кружогто хабаадалсаhан мүнөө мэдээжэ ажал ябуулагшад болоhон хүнүүд ерээд пионернүүдтэ, түрүүлэгшэ [illegible] пионернүүдэй урам бүхы hургуулинуудай выставкэтэй танилсаба.

БҮХЫ НАhААРАА БАГАШУУЛАЙ ДУНДА

ОЧЕРК

...1926 ОН. Арбан долоон наhатайдаа Дээдэ-Удын дунда hургуулиин hурагша Саша Игумнов хотын hурал хотымоо нефтеная [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

Шатараар Дээдэ-Удын чемпионадай 1926 ондо түрүүшынхиэ үнгэргэгдэхэдэнь, эдир залуу хүбүүн илажа, чемпион болоо hэн. Шатаршадай дунда республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн анха түрүүлэн хойто жэлынь болобо. Энэ А. Игумнов Бурят-Монголой республиканай чемпионой нэрэ солодо хүртэжэ, 1935 он болотор үндэр нэрэ [illegible] алдаагүй бэлэй. 1951 болон 1953 онуудта энэ нэрэ хэргэмые [illegible] нэмтэртэй. Тэрэ мүнөөшье Улаан-Үдын шатарай [illegible] хүтэлбэрилдэг юм. [illegible] бүхэндэ [illegible] олон байдаг.

— [illegible] [illegible] хэрэгсэлнүүд, тэрэ тоодо шатарай хэлэнүүдые [illegible] [illegible]

[illegible] то хүдэлжэ эхилhэнhээ хойшо оройдоол хоёр жэлэй үнгэрэмсээр, Пионернүүдэй байшангай дэргэдэ шатарай кружок эмхидхэгдэжэ, А. Игумнов тэрэнэй хүтэлбэрилэгшэнь болоо hэн.

[illegible] хоёр жэлнэй [illegible] соо энэ дайлалдахадаа, солдадуудые баатаршалгада лоригнуулдаг байhан.

Шатарай хилгэ дээрэхи «сэрэгүүдые» хүтэлбэрилhэндэл адли, тэрэ фронт дээгүүр болоhон хатуу шэрүүн байлдаануудта совет сэрэгшэдые шадамар бэрхээр туладаг байhаараа шалгарна. Частиингаа командованиин үүрhөө [illegible] бошье маргаанда хүртэжэ, хэдэн медаляар шагнагдаhан юм.

Эсэгэ оронhоо хамгаалгын Агууехэ дайнай баруун фронт дээрэ Улаан Армиин сэрэгшэдэй толотомо [illegible], амжалта удаа дараалан туйлажа байhан 1944 ондо немец фашистнуудай союзник милитарист Япон hамбаа байhангүй. Энэл наhаяа [illegible] ородо өөрынгөө частьтай хамта Александр Игумнов Забайкальин фронтдо [illegible] юм. Дайнда тэрэнэй гүсэд оорш бүри хатуужаhан байна. Тиин дайнай дүүрэhэнэй hүүлээ, 1946 ондо, ахалагша лейтенант А. М. Игумнов сэрэгэй алба [illegible] табигдаhан юм.

АЛЕАНhАА нютагаа бусажа ерэмсээрээ, хүүшад [illegible] ороод, дайнда hанагаргагдаhан арадай ажахые hэргээхэ ажалда Александр Михайлович [illegible]

[illegible]

[illegible] Самоилов, Спиридон Минердоев, Владимир Власов, Александр Самарин, Владимир Агафонов, Юрий [illegible], Виктор Налимов, Баир Митыпов, Николай Михеев болон бусад турээ [illegible] республиканай чемпионууд болоhон, [illegible] Александр Михайловичай [illegible] юм. Тэдэ Сибирь ба Алас Дурна [illegible] зонын, Бүхэроссиин мүрысөөнүүдэ [illegible] байна.

— Александр Михайлович [illegible]

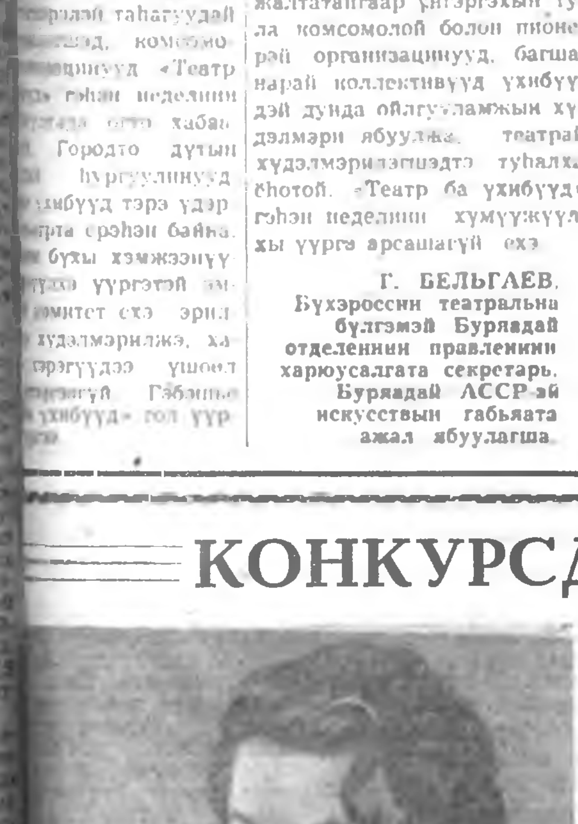
[illegible] хүмүүжүүлэгшэ [illegible] байхай даа, — гэжэ республикын шатарай федерациин түрүүлэгшэ В. А. Малков мэдүүлээ hэн.

* * *

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН 50 жэлэй ойдо [illegible] Александр Михайловичай [illegible] ябуулга үндэрөөр сэгнэгдэжэ, Буряадай АССР-эй соёлой габьяата хүдэлмэрилэгшэ [illegible] олгогдоhон юм. Коммунист Игумнов республиканай Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар хэдэн удаа шагнагданхай.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

КОНКУРСДО ШАЛГАРАГШАД

Эпидемиологуудай республикын конкурс hаяхан Улаан-Үдэ хотодо боложо үнгэрбэ. Түрүүшынхиеэ эмхидхэгдэhэн тус конкурс хотын Октябрьска районой санэпидстанциин актова зал соо болоо.

Республикын олохон аймагуудай санитарна албанай түлөөлэгшэд өөhэдынгөө албанай мэдэсэ, шадабариие эндэ харуулхаhаа гадна, тусхай билетүүдые татажа, теоретическэ асуудалнуудта харюусаа. Закаменск хотын санэпидстанциин эпидемиологой туhалагша Валентина Волченкова өөрынгөө мэргэжэл hайн мэдэхэ байхаhаа гадна, лабораторно анализуудые лажа зүбөөр абаха байдалаараа онсо шалгарба. Хорин аймагай түлөөлэгшэ Нина Цыденовна Гомбоева түрүү hуури эзэлээ. Гурбадахи hуурида городой станциин хүдэлмэрилэгшэ Анна Колпегова гараба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Н. Волченкова, Н. Ц. Гомбоева хоёрые харанат.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

Уласхоорондын шэнжэлэл

Ашата үрэтэй дүнгүүд

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хани ёhoop Югослави ошожо, гурбан үдэрэй туршада СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ И. Броз Титотэй хэhэн хэлсээниинь ноябриин 17-до дүүрэжэ. Совет-Югославиин харилсаа холбоо хүгжөөлгэдэ шухала шата, уласхоорондын байдалда ехэ үйлэ хэрэг болоhон байна.

Энэ уулзалга хадаа аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдэй hүүлэй жэлнүүдтэ хэhэн зургаадахи уулзалга болоно. 1971 ондо Белградта болоhон уулзалга дээрэ абтаhан совет-югослав мэдүүлгэдэ гар табигдаhанай hүүлээр нүхэд Л. И. Брежнев, И. Броз Тито удаадахи жэлнүүдтэ Москвада, Киевтэ, Хельсинкидэ, Берлиндэ уулзаhан байна. Эдэ уулзалгануудай ашата түhөөр СССР СФРЮ хоёрой, КПСС СКЮ хоёрой хоорондохи харилсаануудта заатагүй шэнэ эршэ хүсэн нэмэдэг hэн.

Л. И. Брежневэй мүнөө хэhэн айлшалалгын манай оронуудые бэе бэеднь бүри дүтэ, тэдэнэй харилсаануудые улам нягта, ашата үрэ ехэтэй болгохо байhанда маргалтагүй. Энэ уулзалгын үедэ империализмын хорото hэдэлгэнүүдтэ, тэрэ тоодо СССР ба СФРЮ-гэй арадуудай хоорондохи hайн hайхан харилсаануудта эсэргүү ябуулгануудта шанга сохилто үгтөө гэжэ дүүрэн үндэhэ баримтатайгаар хэлэхэдэ болоно.

Совет ороной үндэр айлшанине Белградта хани халуунаар, үнэн зүрхэнэй оршон байдалда угталга. СФРЮ-гэй сэрэгэй дээдэ шагнал — Эрхэ сүлөөгэй орден, тэрэшэлэн Белград хотын дурасхаалай алтан медаль барюулга. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев СФРЮ-гэй Президент, СКЮ-гэй Түрүүлэгшэ И. Броз Тито хоёрой хоорондо болоhон хэлсээнэй үрэ дүнгүүд хадаа энэ айлшалалгын тон ехэ амжалтатай үнгэрhэнэй али тодо гэршэ болоhо үгэнэ.

Анхабтар шухала удха шанартай документ — совет-югослав коммюнике хоёр ороной хани ёhоной харилсаануудай гансахан үндэр дээдэ хэмжээндэ байhанине харуулна бэшэ, харин саашадаа улам hайнаар хүгжөөгдэхэ ехэ арга боломжо нээжэ үгэнэ. Манай социалис гүрэнүүдэй ажабайдалда хүтэлбэрилхы үүргэ дүүргэдэг КПСС ба СКЮ хоёрой хоорондохи харилсаа холбооые саашадань улам үргэдхэхэ хэрэгтэ коммюнике соо онсо анхарал хандуулагдаhан. Бэе бэедээ этигэнги байлгые бэхижүүлгэдэ, аха дүү совет-югослав хани нүхэсэлые хүгжөөлгэдэ, эб найрамдалай түлөө хамтын тэмсэлдэ эдэ харилсаанууд таатай зохид эрхэ байдал хангана.

Мүнөө үе сагай дэлхэйн политикын гол шухала асуудалнуудаар Советскэ Союз Югослави хоёрой адли, бэе бэедээ дүтэ хараа бодолтой байhанине Белградта үнгэргэгдэhэн хэлсээнүүд али тодоор харуулба. Шахардуу шанга байдалые hуларуулхын түлөө тэмсэлые орхигдошогүй хэрэг болгохо, буу зэбсэг ехээр гаргалгые болюулжа, тэрэнине хураан абахын түлөө тэмсэл шууд сэхээр ябуулхые хоёр орон бүхы хүсөөрөө эрмэлзэнэ.

Уласхоорондын коммунис ба худалмэришэнэй хүдэлөөнэй шухала асуудалнуудаар Белградта болоhон уулзалга дээрэ hаналаа ойлголсолго тон ехэ удха шанартай. Эб найрамдал ба аюулгүй байдал тогтоохын, социальна дэбжэлтын түлөө тэмсэлдэ коммунис хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхэ ябадалда КПСС СКЮ хоёрой туhалан дэмжэхэ эрмэлзэлтэй байhанине Л. И. Брежнев ба И. Броз Тито онсо тэмдэглэжэ, Маркс, Энгельс, Ленинэй агуу ехэ hургаалай үндэhэ hуури дээрэ аха дүү партинуудай интернациональна харилсаа холбоогоо hайн дураар, нүхэр ёhoop саашадань үргэдхэхэ ба улам гүнзэгырүүлхэ шухала байhанине зааба.

Манай оронуудай арадууд бүхы дэлхэйн hайн hайхан hанаатай хүнүүд энэ уулзалгын үрэ дүнгүүдээр баясаха дүүрэн эрхэтэй.

Эсэргүүсэгшэдэй нэгэдэл

США-гай политическэ байдалда нилээд нүлөөтэй хүнүүд шахардуу байдалые hуларуулгада, амгалан ёhoop зэргэ оршон ажаhууха ёho гуримда, буу зэбсэг ехээр гаргалгые хизаарлаха хэрэгтэ эсэргүү ажал ябуулгаяа hүүлэй үедэ хараа байса шангадхаба. Президентын hунгалтын hүүлээр эдэ хүнүүд хорото ябуулгаяа дары шангадхажа, Дж. Картерай ерээдүйн захиргаанай гадаадын политикада нүлөөлжэ, тэрэнэй правительствын ажал ябуулгын эхин дээрэ уласхоорондын харилсаае хэзгайруулха зорилго табинхай.

hунгалтын дүүрэhээр хэдэхэн хоноод байтар, «тохёолдохёо байhан аюулай талаар комитет» байгуулагдаба гэжэ Вашингтондо шууяа ехэтэйгээр соносхогдоо. Тус «комитедэй» зорилгонь юуб гэхэдэ, худал хуурмагаар соносхогдоhон «совет заналтануудта» эсэргүү тэмсэл ябуулга, сэрэгэй гаргашануудые саашадань улам ехэдхэлгэ болоно. Урдань гүрэнэй харюусалгатай тушаалнуудта байhан хархис үзэлтэй политическэ ажал ябуулагшад, сэрэгэй генералнууд, сэрэгэй промышленнэ комплекснуудай ээзд-баяшуул шахардуу байдалые hуларуулгада эсэргүү тэмсэлэй энэ нэгэдэлдэ оронхой. Орон дотороо, мүн хилын саанашье муу муухай хэрэгээрээ мэдээжэ болоhон, ЦРУ-гай толгойлогшо байhан У. Колби гэгшын энэ нэгэдэлэй ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаадажа ороhон ушар тус «комитедэй» политическэ ямар үг зорилготойе элирхэйлэн харуулна. Советскэ Союзда эсэргүү энэ кампаниин хэндэ ямар ашата туhа асарха байhанине нэгэ иимэ баримта элирхэйлжэ үгэнэ. Урдань США-гай обороной министрэй орлогшо байhан, мүнөө «Нортроп» гэжэ авиационно корпорациин толгойлогшо Д. Паккард гэгшэ «комитедэйнгээ» программатай журналистнуудые танилсуулжа, Пентагоной хэhэн захилаар фирмынгээ олзо доходые нилээд дээшэлүүлхэ байhан тухайгаа мэдүүлээ.

Дээрэ нэрлэгдэhэн «комитет» мүнөө гансахан «совет аюул» тухай худал шуупа тараана бэшэ. Энэ харата ябуулгада США-гай хуули гаргадаг дээдэ органууд хабаадалсажа оронхой. Сенаторнууд С. Нанн, Д. Бертлетт гэгшэд haяхан НАТО-гой оронуудаар аяншалжа ерэhэнэйнгээ hүүлээр хорото зорилгоор худал хуурмаг мэдүүлгэнүүдые хэhэн байна. Тиихэ зуураа, тэдэнэр ямаршье хүнэй үнэншэмэ бэшээр «Баруун Европодо СССР-эй добтолон орожо болохо» тухай зар тараагаа. Хэтэржэ ерэхэдээ, эдэ сенаторнууд США ба НАТО-гой бусад оронуудай сэрэгэй гаргашые саашадань ехэ болгохо талаар тодорхой дурадхалнуудые оруулhан байха юм.

Гэхэтэй хамта, США-да үнэн зүб байдал харуулhан үгэнүүд хэлэгдэнэ. Өөрынгөө зэргэдэ США-гай политическэ элитэ ажал ябуулагшадые, ээзд баяшуулай түлөөлэгшэдые оруулдаг мэдээжэ нийтын организаци — ООН-до туhалха американ ассоциаци мүнөө үеын байдалай гол шухала асуудалнуудаар хэhэн элидхэлээ haяхан Нью-Йоркдо толилон гаргаа. Элидхэлэй авторнууд шахардуу байдалые hуларуулхын түлөө тэмсэлдэ хубитаяа оруулхын тула буу зэбсэг хураалгаар Советскэ Союзай үүсхэлые дэмжэхые уряална.

Монополинуудай зонхилолгодо эсэргүүгээр...

Адли тэгшэ эрхын үндэhэ hуури дээрэ уласхоорондын экономическа харилсаануудые хубилгахын түлөө хүгжэжэ байhан оронуудай тэмсэлдэ заатагүй оромоор үйлэ хэрэг үнгэрhэн неделидэ болобо. Фосфадуудые үйлэдбэрилдэг оронууд: Алжир, Иордани, Марокко, Сенегал, Того ба Тунисай түлөөлэгшэдэй зүблөөн Сенегалай ниислэл Дакарта боложо дүүрэбэ.

Фосфадуудые худалдадаг оронуудай ашата туhые уласхоорондын монополинуудай зонхилгоhоо аршалха организаци ойрын сагта байгуулха хэрэгтэ хүсэ шадалаа элсүүлхэ гэжэ шиидхэhэн байна. Энэ шиидхэбэридэ анхарал табимаар, юуб гэхэдэ хүдөө ажахыда тон шухала хэрэгтэй дэлхэй дээрэ шэнжэлэгдээд байhан минеральна энэ түүхэй эдэй арбанай найман хуби, капиталис оронуудай дунда 40 шахуу процентинь эдэ гүрэнүүдтэ хүртэнэ.

Хүгжэжэ байhан эдэ залуу гүрэнүүдэй нимэ шиидхэбэри абахыень ажабайдалынь өөрөө баадхаба. hүүлэй хоёр-гурбан жэлэй туршада эдэ оронууд капиталис дэлгүүрэй хуули ёhоной тохидолые мэдэжэ абаа. Дэлхэйн экономическа кризис минеральна энэ түүхэй эдэй үные хоёр дахинhаа үлүүгээр унагааба.

Сэн унагаалгада Америкын монополинууд нэн түрүүн гар хүрэлсөө. Урдиндэшэдые дэлгүүр дээрэhээ хашахые оролдон, американ монополинууд хүгжэжэ байhан оронуудта «тэсэжэ байха» политика дурадхаа. Монополинууд худалдаа наймаанай хорото арга (демпинг) хэрэглэжэ, фосфатна утхжуулгын сэнгые ехээр унагааха заханхай.

Зорюута хэгдэhэн энэ ябуулгын hүүлээр фосфадуудые үйлэдбэрилдэг оронуудай валютна-финансова байдал эрид муудажа эхилээ. Энэ ушарhаа олохон гүрэнүүдтэнь социально-экономическа хүгжэлтын түсэбүүд бэелүүлэгдэхэгүй аюулда орохоор зэбдаа.

Дакарта зарлагдаhан уулзалга, тэрэнэй шиидхэбэринүүд — экспортнэ олзо доходоо дээшэлүүлхын түлөө хүгжэжэ байhан оронуудай монополинуудай зонхилолгодо эсэргүү тэмсэлэй нэгэ хубинь болоно. Тэрэшэлэн нефть наймаалдаг оронуудай организациин гэшүүд баруунай монополинуудта амжалтатай добтолго хэнэ. Хэрбээ 1973 ондо абтаhан нефтиин тонно бүриин сэбэр олзын дүрбэнэй нэгэ хубида хүртэдэггүй haa, 1975 ондо тэдэнэй тэрэ хубинь айлар 58—60 процент хүрэтэр ургаhан байна.

Уласхоорондын корпорацинууд, шэнэ гүхэлэй колониалистнууд тэмсэлгүйгөөр сухарижа үгэнэгүй. Энээнине юугээр тайлбарилалтайб гэхэдэ, эдэ оронуудай нефтиин сэн дээшэлүүлхэ hэдэлгэ хэхэдэнь, США-гай зүгhөө зонхилхы бүдүүлиг ваша, заналтанууд хэгдэhэн байха юм.

Гэбэшье экономическа талаар бэеэ даанхай байдалай түлөө, өөhэдынгөө байгаалиин баялигуудые өөhэдөө эдлэхэ эрхын түлөө хүгжэжэ байhан оронуудай тэмсэлые зогсоохо, болюулха шадал империализмда үгы. Эдэ оронууд өөhэдынгөө нэгэдэлнүүдые байгуулаад, дэлхэйн дэлгүүр дээрэ бэеэ даагаад гансахан нефть болон фосфадуудые гаргана бэшэ, харин боксит, джут, сай ба бусад олон эдүүдые наймаалдаг болоо. Эдэнэй монополинуудта эсэргүү тэмсэлыень Советскэ Союз ба социалис хани нүхэсэлэй бусад оронууд дэмжэн туhална.

В. ГОНЧАРОВ.
В. ЧУКСЕЕВ.
С. СТОКЛИЦКИЙ.
(ТАСС)

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

СУХУМИ. Эндэхи портын акватори үдэр бүхэндэ саhан сагаахан далбагата онгосонуудаар, сэсэгэй дэльбэдэл мэтэ, hалбаран задардаг юм. Мүнөө хорёод градус дулаан байхадань, байдарка ба каноэгээр hэлюурдэгшэд эндэ олон байдаг.

«Динамо» бүлгэмэй секцидэ тренер Мераб Шелиин хүтэлбэри доро 40 шахуу хүн уhанай спорт архялнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Динамын» спортсменүүд hорилго хэнэ.

ТАСС-ай фотохронико.

АМЖАЛТА, ТУЙЛАЛТА

▽ hУР ХАРБАГШАДЫЕ hурган бэлдэдэг тренернүүдэй гурбан үдэрэй бүхэсоюзна конференци ноябриин 23-да Минск хотодо нээгдэхэнь.

Манай республикын спортын бүлгэмүүдэй тренернүүд, СССР-эй спортын мастернууд: «Труд» бүлгэмэй — России Федерациин габьяата тренер Дандар Дансаранов, Виктор Абрамов, «Спартагhаа» — Виталий Игумнов, «Динамо» бүлгэмhөө — Цыннгүнжаб Будаев, Евгений Попов гэгшэд энэ хуралдаанда хабаадахаяа ошобо.

▽ БАГА НАhАНАЙ эдиршүүлэй дунда волейболоор мүрысөөн Эрхүүгэй областиин Усолье-Сибирское хотодо болобо. Сибириин хото городуудай эдиршүүлэй суглуулагдамал команданууд эндэ хабаадалсаа байна. Захааминай аймагай хүбүүдэй суглуулагдамал команда — нэгэдэхи, басагадынь хоёрдохи hуури эзэлбэ.

▽ БОКСООР «Локомотив» бүлгэмэй Түбэй соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөн Латвиин ССР-эй Даугавпилс хотодо боложо дүүрэбэ.

Тренер Борис Доржиевай hоридог Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэр Владимир Дьячков (52 килограмм), Енжи Лыгденов (57 килограмм) түгэсхэлэй мүрысөөндэ хабаадахадаа, хоёрдохи hууринуудые эзэлбэ. Энэнь залуу боксёрнуудайнгай ехэ амжалта.

▽ ЭДИР теннисистнүүдэй мүрысөөн Усолье-Сибирское хотодо болобо. Эндэ Красноярскын, Ангарскын, Братскын, Эрхүүгэй, Улаан-Үдын спортсменүүд хабаадалсаhан байна.

Республикын хүүгэдэй спортын hургуулиин тренер Петр Федорович Новагай hурган hоридог 4-дэхи hургуулиин hурагша Света Панькова, 49-дэхи hургуулида hурадаг Володя Песков гэгшэд хүбүүдэй, басагадай дундаhаа илажа гараба. 4-дэхи hургуулиин 5-дахи классай hурагша Ира Абашеева иимэ ехэ наадаанда түрүүшынхеэ хабаадабашье, эдэбхитэй hайнаар мүрысэжэ, хоёрдохи hуури эзэлбэ.

Б.-М. ЖИГЖИТОВ.

«СПОРТЛОТОГОЙ», «СПОРТЛОТО-2-ой» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Спортлотогой», «Спортлото-2-ой» ноябриин 17-до үнгэргэгдэhэн 46-дахи тиражай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени соогсолбо:

«Спортлото»: Нэгэшье хүн зургаан номер таагаагүй. Табан номер таагшад — 3.222 түхэриг (57 карточка), дүрбэн номер таааhан хүнүүд — 68 түхэриг (3.317 карточка), гурбан номер таагшад 3 түхэриг абаха (67 307 карточка);

«Спортлото-2»: Мүн лэ нэгэшье хүн зургаан номер таабагүй, табан номер таааhан хүнүүд — 4.554 түхэриг (17 карточка), дүрбэн номер таагшад — 77 түхэриг (1.324 карточка), гурбан номер таааhан хүнүүд 3 түхэриг абаха байна (36.219 карточка).

46-дахи тиражай шүүбэри ноябриин 28-hаа декабриин 28 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС)

«СУББОТЫН СПОРТЛОТОГОЙ» ТИРАЖ

«Субботын спортлотогой» ноябриин 20-до Москвада үнгэргэгдэhэн 15-дахи тираж иимэ:

1-дэхи тираж: 1 (баскетбол), 13 (академическа hэлюурдэлгэ), 17 (коньки), 24 (гарай бүмбэгэ), 27 (мүнөөнэй табан зүйлэй мүрысөөн);

2-дохи тираж: 1 (баскетбол), 22 (тамаралга), 23 (уhа руу hуралга), 24 (гарай бүмбэгэ), 30 (стендова мэргэн буудалга).

(ТАСС).

ТОБШОХОНООР

▽ БАСКЕТБОЛООР «Труд» бүлгэмэй Буряадай областной Соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө нээмэл мүрысөөн тус бүлгэмэй Спортын байшан соо найман үдэрэй туршада үргэлжилбэ. «Труд» бүлгэмэй эрэшүүлэй, мүн эхэнэрнүүдэй команданууд энэ наадаанда эрхимлэhэн байна. «Забайкалец» гэжэ спортын клубай баскетболистнууд — хоёрдохи, «Спартагай» эрэшүүлэй команда гурбадахи hуурида гараа. Эхэнэрнүүдэй дундаhаа «Урожайн» басагад — хоёрдохи, багшанарай институдай студентнэр гурбадахи hуури эзэлбэ.

▽ СИБИРЬ болон Алас-Дурна зүгэй хотонуудай хүүгэдэй спортын hургуулинуудай командануудай дунда волейболоор зоншалта мүрысөөн Эрхүүгэй областиин Усолье-Сибирское хотодо үнгэргэгдөө. Улаан-Үдын хүүгэдэй спортын hургуулиин hурагшад басагадай суглуулагдамал команда гурбадахи hуури эзэлhэн байна.

▽ БУХЭРОССИН залуушуулай спортын табадахи наадаанай тоосоогоор басагадай командануудай дунда баскетболоор Алас-Дурна зүгэй зоны түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн Владивостогто дүүрэбэ. Буряадай АССР-эй суглуулагдамал команда Шэтын, Сахалинай областьнуудай спортсменүүдые шүүгээд, Камчаткын областиин командатай наадахадаа булитдажа, дүрбэдэхи hууридa гараа.

▽ НЮТАГАЙМНАЙ хүбүүд — Хориин hурагшад Виктор Галданов, Дамба Галсанов гэгшэд «Труд» бүлгэмэй Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй зоны түрүү hуури эзэлхын түлөө Канск хотодо болоhон мүрысөөндэ илажа гараhан юм. Тиин эдэ үдэрнүүдтэ «Труд» бүлгэмэй Түбэй соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө эдиршүүлэй дунда Кронштадт хотодо үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ хабаадаба. Виктор Галданов 52 килограммай шэгнүүртэ дүрбэдэхи hуури эзэлбэшье, «Труд» бүлгэмэй Түбэй Соведэй суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, эдиршүүлэй дунда боксоор СССР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө ноябрь hарын hүүл багта Ждановхотодо үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадахаяа бэлдэжэ байна.

▽ БАГА НАhАНАЙ эдиршүүлэй дунда боксоор «Труд» бүлгэмэй Түбэй соведэй түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн Дагестанай АССР-эй Каспийск хотодо болобо. Хориин хүүгэдэй спортын hургуулиин hурагшад эндэ амжалтатай hайнаар наадаба. Бадма Батуев чемпион болоhон, Бэлигтэ Намжилов гурбадахи hуури эзэлhэн байна.

▽ ДҮРЭ БУЛЯАЛДААГЫН барилдаагаар Узбегэй ССР-эй Бухара хотодо үнгэргэгдэhэн бүхэсоюзна мүрысөөндэ Зүүн Сибириин технологическа институдай студентнэр хабаадаба. Геннадий Алтаев — дүрбэдэхи, Ранжаб Бороев табадахи hуурида гараа.

▽ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физическэ культура ба спортын комитедэй шиидхэбэреэр «Трудовые резервы» бүлгэмэй Буряадай областной Соведэй тренер В. Д. Лемин СССР-эй залуушуулай суглуулагдамал командын ахалагша тренерээр томилогдожо, ерэхэ жэлэй февраль hарада ГДР, харин ... США ошохо болобо. Лемин hурагша хүнгэн ... кэзэр ороной хоёр дахин чемпион СССР-эй спортын мастер Павел Яковлев СССР-эй залуушуулай суглуулагдамал командын бүридэлдэ оруулагдажа, февраль hарада Болгарида үнгэргэгдэхэ ... hорилгодо ... ха байна. Харин мүнөө Павел Яковлев болон тэрэнэй тренер В. Д. Лемин ... ошонхой. СССР-эй залуушуулай суглуулагдамал командатай хамта шэнэ ... до hорилго бэлдэхэ ...

Б. МИРОМАНОВ.

Хилын сааhанhаа

НИКОЗИ

Кипрэй коммунистнуудай партиин баярта ой

ТАСС

Кипрэй Ажалша арадай түрүү үзэлтэй партиин (АКЭЛ) эмхидхэгдэн байгуулагдаhаар 50 жэлэй ойн декабриин 11—12-то болохобо байhантайнь дашарамдуулан, партиин Центральна Комитет мэдүүлгэ тунхаглуулба. Тэрээн доторнь иигэжэ тэмдэглэгдэнэ:

Партиин гэшүүд ба тэрэнэй тала баригшад арадай патриотическа ба демократическа нэгэдэлые улам бэхижүүлэн, баярта ойе тэмдэглэхэ юм. Арал дээрэhээ гадаадын бүхы сэрэгүүдые гаргахын түлөө, зугадан тэрьедэжэ, орон нютагhаа гаража ошоhон хүнүүдые hөөргэнь ерүүлхын түлөө, Кипрэй бэеэ дааhан ба дулдыданги бэшэ байдалай түлөө, газар дайдынь бүрин бүтэн байхын түлөө. Кипрэй ямаршье бүлэглэлдэ хабаадахагүй гэhэн политика бэелүүлхын түлөө эдэнэр тэмсэлээ улам эршэдхэнэ.

Аха дүү партинуудай делегацинууд ойн баярай найндэртэ хабаадаха юм гэжэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ. Кипрэй олон хото городуудта, hууриин тосхонуудта митингүүд, суглаанууд үнгэргэгдэхэ юм.

АНТАНАНАРИВУ

Гүрэнэй мэдэлдэ абаха политикын амжалтанууд

ТАСС

Социалис хараа шэглэлэй замда ороhон Мадагаскарай Демократическа Республикын национальна экономикоёо хүгжөөлгэдэ нилээд ехэ амжалта туйлаа. Ороной түүхэдэ түрүүлэн гадаадын худалдаа наймаанда амжалта туйлагдаhан байна гэжэ республикын экономикын ба худалдаа наймаанай министр Ж. Раринусун мэдүүлбэ.

Орон дотор промышленна ба хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ нилээд ургэдэн ехэ болоо гэжэ министр тэмдэглээ. Гүрэнэй секторые хүгжөөлгэ энэ талаар гол үүргэ дүүргэнэ. Нёдондо жэлэй тэн үеэр оройдоол 13 процент байhан haань, харин мүнөө ороной национальна бүхы продуктын 50 гаран процентые гүрэн хиэжэ байнхай.

Гүрэнэй мэдэлдэ абаха политикаяа правительство саашадааншье үргэлжэлүүлэн бэелүүлхэ юм гэжэ Раривусун мэдээсээ. Колониальна үе сагhаа хойшо арал дээрэ байдаг «Компани де Л'Эмирн» гэдэг баруунай худалдаа наймаанай ехэ компание гүрэнэй мэдэлдэ абахые хараална.

НЬЮ-ЙОРК

Эзэрхэг түримхэйшүүлые буруушаалга

ТАСС

Булимтаран эзэмдэhэн Араб газар нютагуудта хэшэлтэ хашалалтын, хардалга мүрдэлгын политикаяа Израиль бэелүүлжэ үргэлжэлүүлхэдээ, уласхоорондын эрхэ, эгээлэй хуули ёho бүдүүлигээр хазагайруулжа, Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн зүб, бата эб найрамдал хангаха хэрэгтэ тойбо татана гээд булимтаран эзэмдэhэн газар нютагуудтахи хүнүүдэй эрхые Израилиин хазагайруулжа байhые мүрдэхэ тусхай комитедэй элидхэл дотор хэлэгдэнэ.

1967 ондо булимтаран эзэмдэhэнэйнгээ hүүлээр Араб газар нютагуудтахи үндэhэн зониие үлдэн намнажа гаргаад, өөhэдөө hууринжан түбхинэхэ гэhэн ябуулга хадаа эгээл гутамшаг муухай үйлэ хэрэг болоно гэжэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн тусхай политическа комитедэй үзэмжэдэ табигдаhан документ соо тэмдэглэгдэнэ. Мүнөө үедэ Иордан мүрэнэй баруун бэедэ, Голанска гүбээнүүдтэ, Газын сектортэ, Синайн хахад арал дээрэ Израилиин 60 гаран hууриин тосхон байгуулагдаад байна гэжэ элидхэл соо хэлэгдэнэ. Баруун гүрэнүүдэй, тодорхойлон хэлэхэдэ, Холбоото Штадуудай тухиралга дэмжэлгээр иимэ политика бэелүүлэгдэнэ.

НЬЮ-ЙОРК

Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулха

ТАСС

Буу зэбсэгүүдые бүтээн гаргалгые болюулха асуудалнуудаар ООН-эй Генеральна Ассамблейн нэгэдэхи комитедтэ хөөрэлдөөнүүд боложо үргэлжэлhөөр. Уласхоорондын шахардуу байдал саашадань hуларуулхые эдэб гүрэнүүдэй хүсэжэ байhыень энэ ушар элирхэйлэн гэршэлнэ. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулха, буу зэбсэгүүдые хурааха талаар шэгнүүлэгдэhэн Советскэ Союзай дурадхалнуудые делегадууд үргэнөөр дэмжэнэ.

Шахардуу байдал hуларуулгые политическа аргаар туйлахаhаа гадна, зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хураахын түлөө уласхоорондын олониитэ эдэбхитэйгээр тэмсэнэ гэжэ Венгриин түлөөлэгшэ Имре Холлан мэдүүлбэ.

Энэ асуудал буу зэбсэгүүдые хурааха талаар тодорхой хэмжээнүүдые абаха, нэн түрүүн ядерна буу зэбсэгүүдые хураhанай, хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргалгые болюулhанай шиидхэгдэхэ аргатай гэжэ Сомалиин түлөөлэгшэ Абдиризак Хаджи Хусейн тэмдэглээ.

Йеменэй Арадай Демократическа Республикын түлөөлэгшэ Алкхадер Хаг, Катарай түлөөлэгшэ ... Джамаль, Иракай түлөөлэгшэ Абдель Керим Аль ... ли үгэ хэлэхэдээ, буу зэбсэгүүдые хураахада ... шиие дары түргөөр ... шухала гэжэ мэдүүлhэн на.

Сэрэгэй гү, али ямар ... ондоо асуудалнуудаар ... тойронхи байгаалида ... лэлгые хорихо тухай конвенцидэ гар табиха тушаа ... дурадхалые НДРП-гэй ... төөлэгшэ дэмжэбэ.

МАДРИД

Хуулиин проект hайшаагдабашье шиидхэгдээгүй асуудалнууд үлэнхэй

ТАСС

А. Суаресэй правительствын бэлдэhэн политическэ реформо тухай хуулиин проектые Испаниин кортесууд олонхиин дуугаар (425 хүн зүбшөөжэ, 59 хүн буруушаажа дуугаа үгөө, 13 хүн папалаа бариа) hайшааба. Энэнь кортесүүдые хоёр палататай конгрессээр hэлгэхэ гэжэ хараална. Тэрэнэй гэшүүд граждан дайнай hүүлээр анха түрүүшынхеэ бүгэдэ нийтын, сэхэ hунгаха эрхын үндэhөөр, нюусаар дуугаа үгэжэ hунгагдаха болоно.

Кортесүүдэй hайшааhанай hүүлээр политическэ реформонууд тухай хуулиин проект декабриин 19-дэ референдумдэ табигдаха саагдана. Проект hайшаагдаад байбал, гар табиха тула корольдо дамжуулагдаха, тэрэнэй hүүлээр ... болохо байна. Удаадахи парламентые hунгаха ... хэл орон дотор эхилхэ ... галтань 1977 оной ... лотор үнгэргэгдэхэ ... юм ха.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00—18.40 — Югославиин Федеративна Социалис республикын соёлой үдэрнүүд СССР-тэ эхилхэ. Кремльдэхи Съезднүүдэй ордонhоо дамжуулга. 10.45 — «Арадай аялга». Концерт. 11.00 — «Гэр бүлэ тухай хөөрэлдөөн». 11.30 — «Люблю свою землю». Телеочерк. 12.00 — «Горнистнууд, харюусагты!». 12.45 — Үхибүүдэй фильм. «Великое противостояние». Урач hайханай телевизионно фильм. (1-дэхи сери). 13.50 — Забhарлалга. 14.00 — Шэнэ hонин. 14.10 — «Венесуэла» — баримтата фильм. 14.40 — «Пионерия» — гэhэн хоровой студи дуулаха. 15.10 — 22.30 — «Белые ночи» — баримтата фильм. 15.20 — «Клемент Готвальд». Түрэhөөр 80 жэлэйнь ойдо зорюулагдаhан дамжуулга. 15.40 — А. Вампилов. «Прошлым летом в Чулимске». М. Н. Ермоловагай нэрэмжэтэ Московско театрай фильм-зүжэг. 18.00 — «Время». 18.30 — Забhарлалга. 18.40 — 19.50 — 22.50 — «Мой старший брат» — кинофильм. 21.00 — Шэнэ hонин.

Улаан-Үдэ. 21.15 — Октябриин ойдо зорюулагдаhан ажалай габшагай вахта. — 21.35 — Телевизионно hонин. 21.55 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 22.15 — «Хүгжэм». 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Буряадай телевидени ба радиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 18.30 — Үхибүүдтэ зорюулагдана. «Снегурочка» гэhэн мульт-фильм. 19.40 — «Дневник директора школы» — кинофильм. 21.00 — «Хүгжэм».

«Орбита». 21.15 — «Венесуэла» — баримтата фильм. 21.45 — МГУ-гай соёлой байшангай академическа хоорой концерт. 22.15 — «Есть на юге Сибири земля...» — телевизионно баримтата фильм.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «Урэhэшэдэй тон шухала зорилгонууд» — түрүү бэшэг. «Социалис мүрысөөнэй ябаса» — суглуулбари. «Элдэдаа манай найдуулга» — В. Дмитриевагай статья. ТАСС-ай мэдээсэл.

Хоёрдохи хуудаhанда. Арадай хиналтын хуудаhан.

Гурбадахи хуудаhанда. «Эдиршүүлые хүмүүжүүлэгшэ» — Г. Бельгаевай статья. «Хуби заяагаа hалахагүйб» — А. Субботинай тусхай. Хилын саанахи байдал. Уласхоорондын шэнжэлэл. «Социалис Румыни» — то-мэдээсэл.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Хуушанай часуудуулагша» — фото... «АПН-эй материал ... хохол байхат» — ... бари. Соносхолнууд.

Редакторай орлогшо
П. Н. НИМАЕВ.

Адрес, телефон...

Индекс: 670000, Улаан-Удэ, ул. Ленина ...
Телефоны: секретарь ...
приемная — 2-34...

 Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-02060